

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Szorgonycím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN-ÉS-VIDEKEN

Egész évre ... 1080 Lej
Fél évre ... 540 Lej
Negyed évre ... 270 Lej
Havonta ... 90 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Hát még ez is?! . . .

A főváros sajtójának egyik-másik intranzigenszabó organuma most új s furcsán hangzó jelszót dobott Románia forrongó közéletébe. A szélső nacionalisták hírlapi cikkeiben, szónoklatokban hangsúlyozzák, hogy Erdélyt az elmagyarosodás veszedelme fenyegeti. Szomorúan kisebbségi helyzetünkben is mosolyra késztetne ez az egészen furcsa és különös vád, ha nem volna olyan hangos és ennek következtében a szélsőségek felé hajló tömegekben, olyan veszedelmes hatása. Eddig az irredentizmus képtelen vádjaival zaklatták a magyar kisebbséget és évek kellett ahhoz, a míg a legelvakultabb sovinszták is belátták, hogy ezt a vádat el kell ejteniük, mert sem alapja, sem visszhangja nincs. Erre aztán ráduplázták azt a jelszót, hogy Erdélyt az elmagyarosítás veszedelme fenyegeti.

Most már csak az a kérdés, hogy mi céljuk van a szomorúan mulatságos vád hangoztatásával? Kulturánkat, szellemi képességünket még azoknak is el kell ismerniük, akik sovinszták elölgultságukban minden érdemüket és értéküket még akarnak tagadni a romániai magyarságtól. Erről az oldalról fenyegetés talán az elmagyarosodás veszedelme a romániaságot? Hiszen nekünk ma is kemény és nehéz küzdelmet kell vívnunk kulturánkért, ma is defenzív harcban állunk iskoláink védelmében és bizony a saját sorsunkért, jövőnkért való aggodásunkban nem is jut eszünkbe, hogy más, nálunknál sokkal előnyösebb helyzetben levő népek nemzeti érzéseinek megváltoztatására hódító hadjáratot indítsunk. Nagyon meg kell lennünk elégedve, ha a kulturfronton kikerülünk az állandó támadások sodrából és békésen, zavartalanul ápolhatnók tradícióinkat és felkészülhetünk a haladás ösvényén nehezen szerzett s még nehezebben fenntartott kulturális eredményeinket.

Akkor talán gazdasági téren fenyeget az elmagyarosodás veszedelme? Ezt még a sovinszták sem hallgathatják mosoly nélkül és senki sem gondolhatja komolyan. A romániai magyarság gazdasági helyzete az utóbbi évek alatt annyira leromlott, hogy szinte példátlan egy nemzet történetében. Középosztályunk tönkrement, kereskedőink, iparosaink válsággal küzdenek, földműveseink hosszú sorokban özönlenek Déliamerikába, mert itt képtelenek a mindennapi kenyerüket megszerezni. Gazdasági összeroppanásunk olyan szemmel látható és annyira tragikus, hogy szinte gunyó-lódásnak hangzik az a vád, amely ezen a téren elmagyarosodástól félti Erdélyt.

Hát akkor honnan, melyik oldalról fenyeget ez a képzelt veszedelem? Sehonnan! Ezt a jelszót csak azért találták ki, hogy pótolják az irredentizmus és illojalítás elkoptatott, tartalmatlan frázisait. Ez a jelszó is vádol, mint azok, amelyek már a szellemi ócsakavaskannak sarkában rozsdásodnak, de ez a vád sokkal kegyellenebb, mert agresszivitást tétel a felrójuk, akiket előzőleg politikai, gazdasági és kulturális téren alaposan lefegyvereztek. A gyengébb és védtelen ellenfél kigunyolása ez a vád és nem fér össze a lovagiaszággal, amely a hatalmon levőre mindig kötelező.

Aradváros tanácsa visszautasítja az ellene emelt vádakat.

Ma délelőtt egy órakor megtartották a tanácsulést. — A tanácsstagok memorandumban állapították meg a vádak tarthatatlanságát. — Az Aradi Közlöny munkatársa beszélt Panait Petrescuvval, aki ma délután már el is utazott Aradról.

(Arad, március 30.) Nagy érdeklődéssel várták városi körökben a mai tanácsulést, amelyet Panait Petrescu, a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács delegált tagja hívott össze. Panait Petrescu ma reggel már nyolc óra után megjelent az aradi városházán, ahol formális kihallgatásokat eszközölt. Magához hívatta Muréssy János főmérnököt, akitől az aszfaltozásokra vonatkozó aktákat kérte és főleg az iránt érdeklődött, hogy hány négyzetmétert aszfaltozták be Aradon 1927. január 1-től ap-

rilis 20-ig, az árlejtés megtartásáig. A délelőtti folyamán Angel István dr. polgármester arra kérte Panait Petrescut, hogy a 11 órára összehívott tanácsulést halassza el déli egy órára, mert csak akkor tudnak a tanács tagjai megjelenni. A miniszteri delegátus készséggel teljesítette a kérést és a fordulatról körlevelében mindjárt értesítették a tanácsstagokat is. A tanácsulés megkezdése előtt Panait Petrescu fogadta az Aradi Közlöny munkatársát.

Panait Petrescu nyilatkozata az Aradi Közlönynek.

Aiacsony, fehérhaju, fehérbajuszu ur, Panait Petrescu, aki szívesen fogadta lapunk munkatársát, nyilatkozni azonban csak igen röviden akart, azzal az indokolással, hogy először a Legfelsőbb Közigazgatási Tanácsnak kell jelentését beteriesztenie és csak azután kerülhet sor arra, hogy a nyilvánossággal közölje észrevételeit.

— Én nem vizsgálatot tartani jöttem Aradra — mondotta — én a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács bíró-tagja vagyok és bírói kiküldetésben vagyok itt. Így tehát arról sem beszélhetek most, vajjon feloszlatják-e a tanácsot, vagy sem. Az Aradon tett talán a látaimról végleges véleményemet majd a tanácsulés után alkotom meg. Azonban — folytatta mosolyogva — természetesen, hogy akkor sem mondhatok a sajtónak részleteket, mert mint előbb is mondottam, először a Legfelsőbb Közigazgatási Tanácsnak teszem meg jelentésemet. Ma délután öt órakor utazom Bucuresztibe és hazaérkezésem után azonnal beteriesztem jelentésemet a legfelsőbb tanácsnak, természetesen eléje tárom Aradváros tanácsának választát, amelyet a felmerült vádpontokra kapok és azután... — itt egy pillanatra megállt, majd folytatta... — azután, majd meglátjuk.

Kéznyújtás és az interjú befejeződött. Panait Petrescu újból az akták közé mélyedt és egészen déli egy óráig, a tanácsulés kezdetéig folytatta munkáját.

Összeül Aradváros megvádolt tanácsa.

Déli egy óra tájban a kis tanács terem megtelt a városi tanács tagjaival, akik izgatottan várták az ülés kezdetét. Pontban egy órakor megjelent a teremben Angel István dr. polgármester Panait Petrescuvval. Angel István dr. megnyitja az ülést és bemutatja a legfelsőbb bizottsági tagot, akit a tanács tagjai éljenzéssel üdvözölnek. A polgármester ezután kijelentette, hogy Panait Petrescu az uton meglátta, rekedt és ezért őt kérte fel a tanács tájékoztatására. Elmondotta, hogy nem vizsgálóbiztosként jött a legfelsőbb tanácsstag, hanem bíróként, hogy tisztán lássa az ügyeket, amelyek jelenleg a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács előtt fekszenek. Három pontot sorolt fel és ezekre kér választ. Beszámolt ezután arról, hogy dr. Borneas Gyulának elkel-

lett utaznia Aradról, azonban elutazása előtt kijelentette, hogy hozzájárul mindahhoz, amit a tanács határozatkéft kimond.

Olariu István városi vezértitkár ezután korstatalja, hogy a tanácsstagok közül 15-an jelentek meg, míg 13-an hiányoznak. Majd fel olvassa dr. Marcus Mihály szenátor levelét, amelyet Panait Petrescuhoz intézett és amelyben kijelenti, hogy az ülések tulnyomó részén nem jelent meg és így nincs is tudomása azokról a határozatokról, amelyeket a tanács hozott. Nincsen tudomása a városházán történt szabálytalanságokról, azonban kéri a büntetést megbüntetését. A levél felolvasása után dr. Hutoran Viktor emelkedett szólásra, aki a tanács nevében nagy megütközéssel utasítja vissza a Marcus dr. levelében foglalt vádaskodást és szomorúan találja, hogy egy hivatalból kinevezett tanácsos nem teljesíti kötelességét, nem érdeklődik a város ügyei iránt és nem jelenik meg egyetlen ülésen sem.

A tanács memorandumban utasítja vissza a vádakat.

Hutoran dr. ezután a tanács nevében megbízásából memorandumot olvas fel, melyben reflektál a Panait Petrescu által előterjesztett három vádpontra, amelyet két nappal ezelőtt már ismertettünk. A memorandumban foglalt védekezés nagyjában ugyanaz, mint amit már mai számunkban közöltünk. A tanács megállapítja, hogy a karácsonyi segélyt az intermár-bizottság szavazta meg, az utalta ki és a tanács azt csak azzal a feltétellel hagyta jóvá, hogy a miniszteri approbálás megtagadása esetén, a tisztviselők kötelesek visszafizetni a felvett pénzeket. Így is történt, a miniszterium nem hagyta jóvá a segélyt és a városi tisztviselőkől levonták a kiutalt segélyt. Ezzel tehát önmagától megdőlt a vád.

A magánintézetben elhelyezett városi pénzintézetileg nem a tanács diszponált, hanem a polgármester és a permanens-bizottság. De a tanács tudomással bírt arról, hogy amikor a miniszteri rendelet megérkezett, amely felhívta a várost, hogy a magánbankokban elhelyezett tőkét vegye ki, a polgármester ugy szóval, mint írásban értesítette erről a bankot. A bank egyik igazgatójával együtt jelent meg aztán a polgármester Duca belügyminisz-

SPORTEMBER? TERMÉSZETBARÁT? MINISZTERBÉRT?

AKKOR UTAZZÉK ABBÁZIA

VLACFURDÖBE AZ ADRIÁN

Sportlínereket, Virághegyt és más szórakoztató
Kavaszlatokat, Természetbarátok, Miniszterbérletet
— 60 Szálloda és Pensió —
Pensiók: Luxus, közép, közép, 2. osztály 35 lejtől
2. osztály 30 lejtől, 3. osztály 25 lejtől, kezdődő
KÉRJEN PROSPEKTUS A FURDÓCAZTATÓSAKTÓL.

Elkészült a lakbérjavaslat módosítása.

Mindössze két pontban történt változás. — A lakók még sérelmesebbnek tartják a módosítást, mint az eredeti javaslatot és erélyes akciót kezdenek ellene.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A kamara jogügyi bizottságának döntése után az új lakbérleti törvényjavaslatot ma a parlament elé terjesztették. A javaslatnak sorsolás következtében Cezar Pascu lesz az előadója, aki ma délben már át is tanulmányozta a módosított szöveget és az újságíróknak kijelentette, hogy a javaslat mindenképpen megfelel a követelményeknek, valószínű tehát, hogy a kamara minden különösebb vita nélkül megszavazza. Az új, módosított javaslat szövege egyébként a következő:

Art. 1. A lakbérleti szerződések az 1927. április 16-iki és 1928. április 23-iki óta érvényben lévő törvény harmadik szakasza alapján, egy évre, 1929. április 23-ig meghosszabbítást nyernek.

Art. 2. Ez a meghosszabbítás azonban nem vonatkozik a

a) fenti törvény 36-ik szakasza alapján március 20-ig bezárólag hozott végleges kiköltetési határozatokkal érintett szerződésekre;

b) azok a szerződések, amelyek március 20-ika előtt megállapított időtartamra szólnak és amelyek az általános magánjog rendelkezései alá tartoznak;

c) azok a szerződések, amelyek a fenti törvény értelmében eddig meghosszabbítást élveztek, de amelyeknek évi bére 1914-ben, illetve 1916-ban Bucarestben 1500 és a vidéken 300 lejtől, illetve koronánál magasabb volt.

Art. 3. E számítási alapja a régi királyságra vonatkozólag az 1916. április 23-iki, a csatolt területekre nézve pedig az 1914. április 23-iki lakbér. Amennyiben az ingatlan annak idején nem volt bérbeadva, úgy az adóvallomásokból megállapítandó a hasonló ingatlanoké annak idején befolyt jövedelmek. A csatolt területek tekinteté-

ben a korona a lejjel egyenlőnek veendő, míg a rubel 2 lej 50 baninak felel meg.

Art. 4. Az új lakbérlek a háboru előtti bérek harminckétszeresei.

Art. 5. A bér megállapított időszakonként fizetendő, azonban a régi királyságban az április—októberi felév április 20-ikáig fizethető.

Art. 6. Az a lakó, aki a jelen törvényben adott kedvezményre nem tartana igényt, arról a törvény kihirdetésétől számított 10 napon belül portaret utján köteles értesíteni a háztulajdonost, hogy a szerződésben kikötött megállapodások alól feloldást nyerjen.

Art. 7. Az 1927. évi törvény többi — s így a köztisztviselők, illetve nyugdíjasokra vonatkozó rendelkezése érvényben marad, kivéve azokat a szakaszokat, amelyek a jelenlegi törvénnyel ellentétben állanak.

A javaslaton tehát mindössze két szakasz tekintetében történt módosítás. Az értékhatarok megállapítása és annak tekintetében, hogy a lakónak csak az esetben kell a portaret utján a háztulajdonost értesítenie, ha nem kívánja igénybe venni jelen törvény kedvezményeit s így a szerződésben vállalt kikötések alól feloldást akar nyerni. Ebben az esetben természetesen a bérletet az esedékes évnegyedkor ki kell ürítenie. A javaslatot ellentétes álláspontot elfoglalt képviselők és a lakók között a módosítás még nagyobb elkeseredést váltott ki, annál is inkább, mert az enyhítésnek szánt módosítás a lakók szerint sokkal súlyosabb terheket ró rájuk, mint a javaslat előbbi szövege. Ezért az érdekelték elhatározták, hogy erőteljesebb mozgalmat indítanak és remélik, hogy a javaslat parlamentti vitája során sikerül az igazságügyminisztert lényegesebb módosításokra bírni.

Kalifornia divatcsászárnője megérkezett

Aradra.

Kling Ilonka iskolásleány elment 17 évvel ezelőtt Aradról és tegnap vissza érkezett, mint Amerika legelső divattervezője. Egy nagyszabású karrier és egy féltővilágkörűli utazás története. A divatcsászárnő, akit rövid látogatásra hazahozott a honvágy, Amerikában is külvilágja az Aradi Közlönynek

(Arad, március 30.) A diványra vidám, csengő kacagással ül le mellém egy koromfekete haju, piros arcu magas hölgy. Könnyedén keresztbeveti lábait, amelyeken puhaszaru — csizma van. Drága, finom jószág, de el tudnám képzelni az olykor idegesen megmozduló graciózus vádlakat csizma nélkül is. Sértés ne essék e köznap hangért, mert aki mellettem ül, egészen respektábilis valaki. Nem késebb egyéniség, mint Kalifornia vagy, ha úgy tesszük, Amerika legelső női divattervezője, gyártulajdonos, divatcsászárnő, díktátor, vagy még annál is több... egy temperamentumos, pezsgő vérű szépasszony. Császárnő öfelsége, azonban — Amerikából jött — nem arisztokratikus. Csaknem bohémesen jókedvű, egy boldogságba jutott nő, akinek már mindig napfényes az élet... Tegnap este érkezett meg Aradra Kalifornia divatcsászárnője, akinek jövetelét már jeleztük néhány nappal ezelőtt. Rokonságának egy férfi tagja elébeutazott Curtici-ig, az aradi állomáson pedig vagy 20 női és férfirokon ölelte oszlopszor közepette magához Kling Ilonkát, aki tizenhét évi távollét után tegnap este lépett újra szülővárosra földjére. Mert hát Kling Ilonkának hívják polgári nevén a császárnőt, aki ma délután kedves angolos magyarsággal elmondta fényes karrierje történetét.

Kling Ilonka kimegy szülei Amerikába.

— A Weitzer János-ucca 17. szám alatt, az egykori Odray-házban — mondja visszarevedve a múltba — volt apámnak, Kling Jakabnak fűszer és csemegeüzlete. Én épen bevégeztem iskoláimat, amikor szülei eladták az üzletet és pénzzé téve mindent, hajóra ültek velem és hűgommal és Sant-Louisban szálltak ki. Tizenhét évvel ezelőtt történt... Itt hagytam Aradot, a kedvenc korcsolyapályát (már viszontláttam ma és örömmel ismerem rá) és letelepedtünk az amerikai nagyvárosban. Apámék üzlet után néztek, de vala-

hogy nem éreztük jól magunkat Sant-Louisban és két év múlva San-Franciskóba költöztünk.

— Már itthon, Aradon nagy vonzalmat éreztem a rajzolás iránt és mint iskolásleány azzal ejtettem kétségbe a varrónőket, hogy ruháimat az én ízlésem és terveim alapján készítettem el velük. Szívdott is érte a mamám eleget, de Amerikában nagy hasznát vettem ennek a hajlamnak. Tovább tanultam, kiképeztem magam és 1914-ben San-Franciskóban szüleim házában divattervező szalonot nyitottam. Tizennégy leánnyal dolgoztam és lassan kezdtem nevet szerezni magamnak. Az amerikaiak szokatlan szeretettel karoltak fel, de egy év múlva abbahagytam az egészet.

— Miért? — lepődöm meg.

— Miért?... Férfihez mentem egy magyarországi származású orvoshoz, dr. Gross Mórchoz. Ezért. Férfim azonban öt évvel ezelőtt meghalt és én újra üzletet nyitottam. Három évvel ezelőtt már engross divattervező lettem, most pedig — hát mit mondjak — olvassa el az amerikai lapokat: én vagyok Kaliforniában az első divattervező. Az amerikaiak nem mennek már Párisba, hanem hozzám jönnek San-Franciskóba, ha divatosnak akarnak öltözködni. Büszkék rám és sürűn emiegetik a lapok, hogy én is magyar vagyok, mint Bánky Vilma. Hát az is vagyok. Kreatívom védjegye is magyaros.

Egyszerűen, magától értetődően mondja el mindezt. Mintha csak gyerekjáték volna az egész. Az ember kimegy Amerikába, dolgozik és divatcsászárnő lesz. Kész.

Sanfranciskótól Aradig vizen, szárazon és levegőben.

Az utazása iránt érdeklődöm.

— Ó, azt nagyon szépen tettem — mondja angolmagyarul és vidáman felnevet. — Szeptember 17-én ültem hajóra San-Franciskóban és a Panama-csatornán át mentem Newyorkba. Csodás. Mindenütt kiszálltunk:

ternél, aki a bankigazgató intervenciójára megengedte szóbelileg, hogy a bank részletekben fizesse ki a tizenhat millió lejt. Írásbeli rendelet erre vonatkozólag nem jött, de néhány hónap múlva egy újabb rendeletben szólította fel a miniszterium a várost, hogy házidektalanul vegye ki pénzét a bankból. Angel dr. ekkor újból megjelent Duca belügyminiszter előtt, aki újra azt az utasítást adta, hogy ne szorítsa meg a bankot, mert ő megengedi, hogy részletekben vegye ki a város a pénzt. Így maga a miniszterium az oka annak, hogy még mindig tizenkét millió fekszik ma városbankban és erről a körülményről annak idején a polgármester jelentést is tett a permanensbizottságnak. Ez sem lehet tehát vádbont.

Az aszfaltmunkálatok szintén a polgármester rendeletére készültek és Angel dr. ma is vállalja ezt a felelősséget, miután a város uccái oly rossz állapotban voltak, hogy életveszélyessé váltak. Nem lehetett megvárni az approbálást, hanem sürgősen végre kellett hajtani a szükséges munkálatokat. Miután pedig összesen 93264 lejt fizettek ki értük, tehát az összeg nem haladja túl a százezer lejt s így a törvény értelmében ehhez joguk is volt. A város itt nem károsodott, mert amint a miniszterium jóváhagyta a Bitumennel kötött megállapodást, a kifizetett pénzt a pauszálé összegéből levonták. Ez sem lehet tehát ok a felosztásra.

A kiküldött átvette az írásos végeket és már el is utazott Aradról.

A memorandum ezután kitér olyan pontokra is, amelyek nem szerepelnek Panait Petrescu vádjai között, de Stefanescu vezérigazgató megemlítette azokat vizsgálata idején. A választási költségekre vonatkozólag a tanács megállapítja, hogy a törvény értelmében járt el és ha illetékes helyen másképpen értelmezik a törvényt, erről a tanács nem tehet. A félreértés oka csak az lehet, hogy a közigazgatási törvényhez nem adtak ki végrehajtási utasítást, ez azonban nem a tanács dolga. A törvény kimondja, hogy a választási lapokon kívül minden más költséget a város fizet és a város be is tartotta ezt az utasítást. A városi illetékvizetéseket pedig az interimár-bizottság határozta el és az idő előrehaladottsága miatt a tanács nem tehetett másképpen ezt a megoldást kellett választania. Mindezek azonban nem képezhetik a tanácsfelosztás alapját.

A memorandum felolvasása után Panait Petrescu kérte a tanács tagokat, hogy amennyiben ezt mindannyian jóváhagyják, írják alá. A tanács egyhangulag hozzájárult a felolvasott védekezéshez, mire a legfelsőbb bizottság kiküldöttje tudomására hozta Angel István dr. polgármesternek, hogy a memorandum aláírására négy óráig időt ad, négy óra után Bucurestibe utazik. A tanács tagjai még a déli órákban aláírták a memorandumot, a melyet négy óra múlva Panait Petrescu átvett és el is vitt magával Bucurestibe.

Az aradi városi tanács sorsa iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg és most rövidesen várják a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács végleges döntését, amelynek nyomán véget ér az aradi tanács körüli harc. Akár jobbra, akár balra, de véget ér, véget kell hogy érjen.

Quatemalában, Haitin, de Mexikóban volt a legérdekesebb. Tudja, ez az egyedüli állam, ahol fegyveres katonák állják körül a kiszálló utasokat, fényképezni sem szabad, de én azért a ridikülbe rejtve csináltam felvételeket. El akartunk hozni magunkkal egy négytagú mexikói zenekart, de szerencsére, még mielőtt elindultunk volna, kiderült, hogy a „zenekar” két tagja többszörös rablógyilkos, a másik kettő pedig szökött fegyenc. Nagyon finom ország.

Vidáman nevet. A szobában levő rokonok — csaknem mind csinos, fiatal hölgy — figyelemmel hallgatják. Általában a rokonok folyton jönnek-mennek. Klirg Ilonka boldogan puszítja meg unokahagait és puszítja magát. Látszik rajta: nagyon örül, hogy itt van Aradon. A rokonok csókai után tovább folytatja:

— Október 18-án érkeztem Newyorkba, ahol üzleti ügyeimmet intéztem el, aztán egy pompás francia luxus-hajón átjöttem Franciaországba. Párisban négy hónapot töltöttem. Tudja, ez az egész egy olyan tanulmányút. Aztán Svájc, Zürich, Bécs és Budapest.

Hamiskásan nevet.

— Megmondom őszintén: Aradra repülőgépen akartam jönni. De Párisban megtudtam, hogy nem lehet. Így aztán csak Bécsből Pestig utaztam a levegőben. Most meg itt vagyok és itt is maradok pár hétig.

Szeretettel néz végig a hallgatóságon.

— Tudja, majdnem mindenkit megismertem rokonaim közül. Le is fényképeztem mindjárt őket az állomáson. (Ugy látszik Klirg Ilonka szenvedélyes fotografus.) Pedig, mint kis leányokat hagytam itt őket. Különböleg meglehetősen informálva vagyok Aradról. San-Franciskóban is olvastam a *Közönyt*. Az járt apaméknak Aradon is.

Uzsonnára járt már az idő, amikor az audiencia véget ért. Ilonka császárnő, amerikai közvetlen melegséggel bucsuzott el. A rokonok direkta örültek a dolognak. Végre ők is szülőhőzsihöz juthattak.

Fóthy Ernő.

Eltűnt

egy felnaci gazdag birtokos

Kocsin Aradra jött bevásárolni, de többé nem tért haza. — Lovának tetemét kivette a Maros.

(Arad, március 30.) Rejtélyes büneset ügyében folytat beható nyomozást az aradul-noui (uj-aradi) csendőrség. Néhány héttel ezelőtt történt, hogy Tima György felnaci (felnaki) gazdag földbirtokos kocsin Aradra jött, hogy bevásárlásokat eszközöljön. Dolga végeztével visszaindult és Aradulnou községben megállt az egyik korcsmánál, ahol néhány pohár bort hajtott fel. Körülbelül félórát tartózkodott Tima a korcsmában, majd kocsijára ült és elhajtott. A földbirtokos azonban egyáltalán nem érkezett haza és hozzátartozói, akik nyugtalanok voltak szokatlan hosszúságú távolléte miatt, végül is jelentést tettek a csendőrségnek.

A nyomozás teljes erővel megindult és miután utoljára Aradulnou községben látták az eltűnt földbirtokost, az aradulnoui csendőrség is bekapcsolódott a nyomozásba. Hosszas munka és fáradságos kutatás következett, eredmény azonban neri volt. A napokban aztán jelentést tettek az aradulnoui csendőrségnek, hogy egy aradi cigányasszony, tanuk jelenlétében, azt mondta volna férjének, amikor az megverte:

— Talán engem is meg akarsz ölni, mint azt a felnakit.

Az ujaradi csendőrség parancsnoka erre nyomában az aradi rendőrséghez fordult és annak segítségével letartóztatta a cigányt, aki azonban kihallgatása során tagadta, hogy része lett volna a földbirtokos titokzatos eltűntetésében, sőt a fele-

3 sláger
MUSVÉTRA!

TROTTOR 630
FÉRJ FEKETE 740
NŐI PÁNTOS 640

BARNA PÁNTOS
BARNÁ 790
DIVATSZINEK

DERBY

Szociális
Carmen
cipőgyártás és
cipőjavítás

ArAD, Daciával szemben.

sége is kerekén letagadta, hogy valaha is ilyen kijelentést tett volna. A cigányokat — miután Fel-nac Temesmegyéhez tartozik, a timisoarai ügyészséghez szállították be, amely azonban bizonyítékok hiányában nyomban szabadlábra helyezte őket.

Néhány napra rá aztán — tegnap — különös fordulat történt az ügyben. Aradul-nou és Zadorlac között a Maros partra vetette Tima két lovának tetemét, azonban a lovak megtalálásával

még rejtélyesebb lett az ügy. A lovakon ugyanis semmiféle szerszám, hám, vagy más felszerelés nem volt és így teljességgel lehetetlen, hogy Tima baleset áldozata lett volna és véletlenségből zuhant volna a Marosba. Miután valószínűnek látszik, hogy Tima György Aradul-nou és Zadorlac között tűnt el, a csendőrség most ebben az irányban folytat nyomozást és lehetséges, hogy hamarosan felfedi a rejtélyes eltűnés ma még ismeretlen részleteit.

Iorga első nagy beszéde a parlamentben.

Ellesen kritizálja úgy a kormányt, mint az ellenzéket. — A becsületes emberek kormányzását követeli. — Bratianu Vintila hosszabb beszédben nyomban válaszol Iorgának.

A kamara mai ülésén Bratianu Vintila miniszterelnök felolvassa a régenstanács dekrétumát, amely a parlament ülésszakát április 7-ig hosszabbítja meg. Utána általános érdeklődés közepette Iorga szólal fel. Köszönetet mond választóinak, akik őt bejuttatták a képviselőházba. Beszél a külpolitikai kérdésekről és kijelenti, hogy nem akar intrikálni Titulescu és Bratianu Vintila között, kéri azonban, hogy a nemzeti politikát ne keverjék össze a nemzetközi politikával. Nem azért van itt, hogy támogasson olyan ügyet, amely nem az ő ügye és olyan ambíciókat, amelyek nem az övéi. Azért szólal fel, hogy megmondja, mit lehet tenni a jelenlegi helyzetben. Áldozatot kér minden részről. Az atmoszféra a külföldön rossz, nem a sajtóban, hanem a közvéleményben. Milánóban az újságírók előtt meg kellett cáfolnia az épen akkor Romániából érkezett riasztó híreket. Gazdasági szervezkedésre és a hadsereg kellő felszerelésére van szükség. Vádolja a kormányt, amely nem megfelelően körültekintő, az ellenzéket pedig, hogy nem találja a nyugodt utat, amely nem más, mint az összes hivatott férfiak együttműködése. Ma nem lehet kormányozni sem demokratikus, sem liberális alapon, hanem a becsületes emberek hatalmának alapján. Foglalkozik a Mussolini-féle rendszerrel, amely Romániában nem valósítható meg.

Bratianu Vintila: Azt hittük, hogy önök megegyeztek Maniuval.

Iorga: Senkinek sincs joga az én nevemben beszélni. Tiszta választásokat követel. Kijelenti, hogy a régenstanács ma a történelem ítélőszéke előtt áll, hogy megnyugtató döntést hozzon. Az alkotmányos kérdés hosszú időre befejezést nyert. Beszéde végén a becsületes emberek kormányát követeli.

Bratianu Vintila azonnal válaszol Iorgának és kéri, hogy ne igyekezzék megbontani a külügyminiszterrel szembeni szolidaritást. Ugy a jelenlegi kormány, mint Bratianu Ionel, ugyanezt a politikát követték, mint Titulescu. Iorga külföldről érkezett haza és látta az ország külföldi ellenségeinek működését, látta, hogy mennyi igyekezettel akarják megakadályozni az ország hitelének helyreállítását. Felolvassa a Rothemere-sajtóban megjelent táv-

iratot, amely szerint Románia költségvetésében hiányok vannak. Ez a sajtó követeli, hogy ne irjanak alá addig kölcsönt, amíg Maros-szágnak vissza nem adják a magyarok által lakott területeket. A miniszterelnök ebből azt a következtetést vonja le, hogy az ellenzék akciójának nem szabad sértenie az ország érdekeit. Kifejti azt a vágyát, hogy együttműködjen még ellenfeleivel is az ország érdekében. Meggyőződése szerint egykor maga mellett fogja találni Iorgát. Kér minden jó románt, járuljon hozzá az ország erkölcsi tökéjének megerősítéséhez, amelyet olyan súlyos áldozatokkal szereztek meg. (Taps.)

Iorga rövid replikája után a miniszterelnök kijelenti, hogy a kormány megmarad az ország élén, amíg a helyzet azt megkívánja. Nem lehet tőlünk követelni a lemondást, fejezte be beszédét a miniszterelnök, mert az ellenzék szerencsétlen politikát folytat.

A Bremen holnap indul Amerikába.

A német extrónörökös cáfolja oceánrepülése hírét.

Londonból jelentik: A Bremen. Köhl kapitány repülőgépe a kedvezőtlen időjárás miatt elhalasztotta startját. Lehetséges, hogy holnap indul el. Newyorkban a Wall Street-en megkezdődtek a fogadások, sikerül-e Kötnek az óceán átrepülése. A fogadásokat tegnap a sikerre már négy:egy arányban kötöfték. A berlini jelentések szerint a német extrónörökös nyilatkozott az egyik berlini lapnak és megcáfolta azt a hírt, hogy résztvenne a repülésben.

— Szabadlábra helyezték Hauska vezérigazgatót. Timisoarai tudósítónk jelenti: A timisoarai tábla vádtanácsa a bukott Szerb Takarékos vezérigazgatóját, akit nemrégiben adtak ki Romániának, szabadlábra helyezte. A vezérigazgató három hónapig volt vizsgálati fogságban és ezalatt több ízben kérte szabadlábra helyezését, amelyet csak most rendelt el a bíróság azzal az indoklással, hogy a további fogvatartása nem szükséges.

ERZSEBET MOZGO.

Holnap, vasárnap d. e. 12 órakor
nagy **MATINE**

ZIGOTTO

vigjátékok

5, 10 és 15 lejes helyárak.

Aradt ur barátsága az indorei maharadzsaival.

Megismerkedés a nizzai játékkaszinóban. — Ezuralkodó mint muljista. — Az exotikus fejedelem tragikus szerelmi története.

(Arad, március 30.) Az indorei maharadza, akinek világszenzációt keltő házasságával mai számunkban foglalkoztunk, mint azt cikkünkben is megemlítettük, tavaly Nizzában töltötte a tavaszt és ott egy aradi urisáddal közvetlen baráti viszonyt tartott fenn. Felkeresük ma a szóbanforgó család fejét, egy ismertnevű aradi uriembert, aki a következőkben mondotta el exotikus ismeretségének érdekes történetét:

— Tavaly ilyenkor Nizzában voltam és a Negresco-szállóban laktam. Már az első napokban feltűnt nekem egy erősen barna bőrű, beteges külsejű, exotikus kinézésű ur, akin meglátszott, hogy nincs egészen hozzászokva az európai ruházódáshoz. Állandóan egy európai hölgyvel járt-kelt, még pedig kézenfogva egymást. Mindenki úgy tudta, hogy a hölgy a különös ur felesége és legalább a látszat szerint nagyon szerették egymást. A nő angol származású volt, szépnék se lehetett mondani, mert szeplők is éktelenkedtek arcán, ez a körülmény aztán még valószínűbbé tette az emberek előtt, hogy a hölgy valóban felesége a barna arcú urnak, nem pedig barátnője. Ugy éltek, mint két galamb. Kettesként sétálgattak és állandóan két barna, robosztus ur követte őket öt-hat lépésnyi távolságban.

— A nizzai játéktérmekek már a kora délutáni órákban benépesednek. Egy délután annál az asztalnál üresedett meg egy hely, ahol Negresco-szállóbeli exotikus ismerőseim ültek. A nő játszott, az ur meg kibicelt és kezezte a pénzt. Az asszonymnak következetesen kedvelte a szerencse és a férfi zsebei már tele voltak zsebonokkal, amikor rámkörült a bankadás sora. Ki akartam parizozni a hölgy szerencsés kezét és társul invitáltam a bankba. Ez nagy udvariasság és szeretetreméltóság jele a nizzai kaszinóban, még akkor is, ha önzésből teszi az ember. Szomszédnőm szerencséje jó kabala volt és nagyobb összeggel retiráltunk. Ettől kezdve igen meleg barátság fejlődött ki közöttünk és az ismeretlen pár között. Abban a nagy internacionális tömegben nem igen jut az ember eszébe az, hogy megtudakolja, ki kicsoda. Nem érdeklődtem kiléte után én se. Nap-nap után egy asztalhoz ültünk le és ha én késtem, az exotikus ur ráült egy velük szomszédos székre és úgy tartotta főt számomra a helyet. Intim, kedves barátság fejlődött ki közöttünk, mert a furcsa pár nem is érintkezett mással.

— Feltűnt, hogy egy alkalommal, megjelent délután a játéktérben egy előkelő megjelenésű, diplomata külsejű francia ur, aki a két említett kísérelőhöz ment oda és ezek közvetítésével kért audienciát „barátomtól.” Ezek szóltak is ismerősömnek, mire a diplomata külsejű ur odajött és nagyon mélyen hajlongott. Valami kellemetlen dologról lehetett szó, mert a barna arcú ur igen ingerülten beszélt a tolmács szerepét betöltő emberéhez és egyszerre csak azt láttam, hogy dühösen az asztalra csap, mire a francia diplomata célszerűnek látta, hogy egy mély meghajlással eltávozzon. A játék hevében azonban megint csak elfelejtkeztem róla, hogy megkérdezzem: kicsoda a tulajdonképpen az én különös ismerőseim.

— Vagy három hétig folyt ez a kellemes

barátkozás. A nő beszélt egy kicsit németül, az ur egy keveset francián, folyton mosolygott és mosolyában volt nyájaság, ravasság, félénkség, sőt kegyetlenség is. Az utolsó napon, amikor épen az elutazáshoz készülődtem és a szálló halljába lehozták podgyázomat, a portásnak pedig meghagytam, hogy hova küldje utánam a postát, észre veszem, hogy az emeletről jön le különös barátom és a hölgy, mögöttük pedig a két állandó kísérő. Amikor meglátták, hogy elutazóban vagyok, odajöttek hozzám, melegen bucsuzkodtak és roppant fájlalták, hogy elmegyek.

— „Legalább egy bucsu-estélyt rendeztünk volna, — szölt exotikus barátom — ha megmondja előre, hogy mikor utazik el.”

Végre is elváltunk, de akkor már nem állhattam meg és odaszóltam a portáshoz:

„Mondja már meg, kik ezek tulajdonképpen?”

A portás egész oda volt a csodálkozástól.

„Ön nem tudja, hogy kik a barátai? ...”

Rablógyilkosság áldozata lett az eltűnt aradi tollkereskedő.

Egy mercyfalvai gazdálkodó társaságában volt, amikor három rabló megtámadta őket.

(Arad, március 30.) Hetekkel ezelőtt hírt adott az Aradi Közlöny Hosszu Simon aradi tollkereskedő rejtélyes eltűnéséről. Ma olyan szenzációs adatok birtokába jutott az aradi rendőrség, amelyekből megállapítható, hogy a kereskedő rablógyilkosság áldozata lett.

Egy mercyfalvai gazdálkodó ma megjelent a rendőrségen és elmondta, hogy Hosszu gyakran járt Mercyfalván és ott üzleti összeköttetésben állott egy Hartzel János nevű községbeli lakossal. A kereskedő eltűnése előtt hosszasan tárgyalt Hartzellel és együtt távoztak el a községből. Hartzel János eltűnt és csak a napokban tért vissza. A valamikor nyugodt, jómódu férfit feldúlt állapotban találták ismerősei és amikor Hosszu Simon felől érdeklődtek, rémülten, reszketve jelentette ki, hogy ne bántsák, hagyjanak neki békét.

Beismerem, hogy az aradi posta az ország szégyene — mondja Marinescu, a posta vezérigazgatója.

Azért nem épül fel az aradi telefonközpont, mert az aradiak elfogadhatatlan feltételekhez kötötték az építéshez való hozzájárulásukat.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának telefonjelentése.) Pont tizenkét óraker megnyílik a posta vezérigazgatójának fogadóterme és az aijtában megjelenik egy rövidrevágott, sűrűbajuszu, mosolygós ur, Marinescu, a posta vezérigazgatója:

— Persze, az aradi telefonközpont — kezdi nyilatkozatát — hát először ismétlem, amit már elmondtam Önnek egyszer, hogy az aradi telefonközpontot, úgy ahogy van, be kellene tenni valami muzeumba. Beismerem, hogy az aradi telefonközpont az ország szégyene, de egvelőre szó sem lehet arról, hogy azt mi ki tudnók cserélni, egyáltalában semmi alapunk nincs erre a munkára, dacára annak, hogy ismétlem, az aradi telefonközpont tizenöt év óta csak ócskavasértékkel bír.

Hallatlan! ... Hát ez az indorei maharadza meg a felesége, az a két ur pedig, két volt minisztere.”

— Azóta sokat olvastam a maharadzsa-nak Indoreban viselt dolgairól, amelyek közül legnevezetesebb az volt, amiért megfosztották méltóságától is és trónjára fiát ültették. A maharadzsanak volt egy gyönyörű felesége akivel azonban zsarnokoskodott és kegyetlenkedett. A nő valamilyen alkalommal megismerkedett egy diszgazdag indorei kereskedővel. Az ismeretségből szerelem lett és a kereskedő megszöktette a maharadza feleségét. Az uralkodó erre keleti szokás szerint néhány tiszttel megtámadtatta az autón menekülő szerelmes párt és lelőtte a sofőrt, a kereskedőt, meg az asszonyt is. Ekkor fosztották meg trónjától. A maharadza azonban ugylátszik a szerelem mániákusa, mert a nizzai „feleségével” szemben való vonzalma is kihűlt. Megismert egy táncosnőt és most azt vette el feleségül.

— Nos hát — fejezte be az aradi ur mosolyogva érdekes elbeszélését — ez az én ismeretségem története az indorei maharadzsaival.

Végre sikerült megtudni tőle, hogy együtt mentek el Timisoarara (Temesvárra), ahol tollat akartak vásárolni. Utközben betértek egy kocsmába, ahol három férfi borozgatott. Amikor távoztak, észrevették, hogy a három ember utánuk jön és amint a mezőre értek, a gyanus emberek megtámadták őket. Hartzel János csak arra emlékszik, hogy hatalmas ütést érzett és elveszítette eszméletét. Amikor magához tért, egyedül volt a mezőn, társa eltűnt. Azóta az országutat járta és kereste eltűnt barátját. Hartzel két nap előtt ismét eltávozott a községből. A feljelentő azt hiszi, hogy Hartzel elméje a kiállott izgalmtól megzavarodott és állandóan Hosszu Simont keresi. A feljelentés alapján a rendőrség újabb nyomokon indulva, folytatja a kutatást az eltűnt aradi tollkereskedő után, aki valószínű, hogy rablógyilkosság áldozata lett.

— Szó volt arról, hogy az aradiak a saját erejükből felállítanak egy új telefonközpontot. Itt volt nálam az ottani kereskedelmi kamara elnöke, tárgyaltunk is e kérdésben, megállapodtunk az összegben és már úgy látszott, hogy sikerül is felállítani az új központot, de aztán az aradiak olyan feltételeket állítottak, melyeket nem fogadhattam el. Nem egyezhettem abba bele, hogy az aradiak lefoglalják a posta aradi jövedelmét, mert körülbelül erről lett volna szó. Most pedig az a helyzet, hogyha az aradiaknak nem kell az új központ, akkor én egvelőre semmit sem csinálhatok.

— Már mondtam azt, hogy a kormány egvelőre semmi alapot sem adott nekem arra, hogy egy ilyen nagyarányú építkezést végrehajthassak. Nem mondom, abban az esetben, ha meglesz a nagy kölcsön, akkor sorra kerülhet az aradi telefonközpont is, de addig bizony az aradiaknak meg kell elégedniök a mai telefonközpontjukkal is ... (f.)

— Tízperces tüntető sztrájk Timisoarán a letartóztatott munkások érdekében. Timisoarai tudósítónk jelenti: A timisoarai munkásság vezetői ma délelőtt küldöttségileg felkeresték a vármegyei prefektust és a hadosztályparancsnokot, akiknek bejelentették, hogy délelőtt fél tizenkétkor tízperces tüntetősztrájkot rendeznek Müller Kálmán és társai szabadlábrahelyezése érdekében. Mindkét vezetőállású hatósági férfi megígérte, hogy újból interveniálni fognak a letartóztatott munkasvezérek szabadlábra helyezése érdekében.

Aradon premier!

Aradon premier!

Ma, szombaton az APOLLOBAN

BIGÁMIA

Minden ízében modern nagy korkép. — Fősz.: Verebes Ernő, Henry George

Jön! CIGÁNYBÁRÓ ének- és táncbetéttel

Vasárnap a MATINEN

EVA TITKA

cimű szenzációs film kerül vetítésre, Kürty Klári gyermekprimadonna táncbetéttel.

Megkezdődött a Reinitz-pör táblai tárgyalása

A Rozmarin-fiu meggyilkolása ügyében vonják felelősségre az életfogytiglani fegyházra ítélt Reinitzt, aki elkeseredetten védekezik és ártatlanságát hangoztatja.

(Az Aradi Közlöny oradeai tudósítójának távirata.) Az oradeai (nagyvárad) ítélőtábla ma reggel tíz órakor kezdte tárgyalni óriási érdeklődés mellett Reinitz Jakab bűnperét, amelyben a szatmári törvényszék elsőfokon életfogytiglani fegyházbüntetést hozott. Már reggel nyolc óra előtt óriási tömeg gyűlt össze az ügyészség épülete előtt, hogy szemtanúja legyen, mint kísérik Reinitzt a tárgyalásra. Negyed tízkor két fogházor vezetői elő Reinitzt, akinek mindkét kezére Cosoreanu fogházigazgató utasítására bilincseket helyeznek el. A fogházigazgató rendelkezésére senkit sem engednek Reinitz közelébe, akit a kíváncsiak nagy tömege kísér az ítélőtáblához vezető útvonalon. Sokan a kerítésekre kapaszkodnak, hogy láthassák a hirheft embert. Reinitz egyszerű fekete ruhát visel, kabátja panyókára vetve lóg a vállán, hogy a bilincseket takarja. Szakállát leborotválták és már nem teszi azt a rendkívüli ember benyomását, mint az előbbi tárgyalások idején. Egyszerű kisvárosi kereskedő-típus, aki miháza csak magára kapta volna felöltőjét, hogy átsiessen a szomszédokba. Az ítélőtábla kapujában rendőr áll, aki csak igazolvány felmutatása ellenében engedi be a közönséget. A bíróság épületének folyosói is megteltek kíváncsiakkal, akiknek sorfala között vonul el Reinitz. A tárgyalóterem egy pillanat alatt megtelik. Az első sorban ül a hírhedt szakállu Rozmarin, akinek a fiát gyilkolta meg — a vád szerint — Reinitz. A nézők között feltűnően sok a fiatal nő. Simonca György dr. védőügyvéd az ajtóban fogadja Reinitzt, akivel néhány percig beszélget. A fogházor udvariasan odaszól Reinitznek: — Tessék szívesen leülni előre menni és leülni!

Megkezdődik a főtárgyalás.

Reinitz földresütött szemekkel haladt a vádlottak padja felé és csendben leül. Pontban tíz órakor felnyílik a tárgyalóterem ajtaja és belép Gheorgescu Valcea elnök vezetésével a bíróság, amelynek tagjai: Constantin Tiura és Praporgescu szavazóbírák. A vádat Mircea Nicu főügyész képviseli. A Rozmarin-család magánjogi igényét Révay dr. jelenti be.

Az elnök kérésére Reinitz izgatott hangon mondja be nacionalitását. Negyvennyolc éves, izraelita vallású, mielőtt életfogytiglani fegyházra ítélték volna, kereskedő volt. Nős, hét gyermek apja. A Grosz-féle gyilkosságért életfogytiglani fegyházra ítélték, most pedig a Rozmarin Jenő-féle gyilkosság ügyében, felbujtással vádolják.

— Más büntetést elkövetésével nincs gyanúsítva? — kérdezi az elnök.

Reinitz: Vagy tíz-tizenkét ügyben kihallgattak mint gyanúsítottat, de a vádak nem tudták ellenem bizonyítani.

Elnök: Bűnösnek érzi magát?

Reinitz: Nem.

A vádlott ezt nagyon határozott hangon mondja és szeretné hosszabban fejtegetni, hogy miért nem érzi magát bűnösnek. Egy másik ügyben, életfogytiglani fegyházra ítélték, ami sorsán már nem is változtathat, de érzi, hogy ebből az ügyből kifolyólag, ártatlanságának bebizonyítása főleg azért fontos, mert Rozmarinék akkor elesnek kártérítési igényüktől.

Ezután a vádirat ismertetésére kerül a sor, amely szerint, 1920. július 28-án, egy szerdai napon, Rozmarin Jenő, 21 éves fiatal ember Nagyváradra jött és magával hozott 180.000 koronát, másik szerint 40.000 lejt. Nagyváradról, egy fekete szakállas ember kíséretében Nagykároly felé utazott. Június 30-án Chirvaj Demeterné a vasuti töltés mentén látta őket, amint Reszege felé haladtak. A Reinitz-féle perben tulajdonképpen ez a tanúvallomás a bázis, amelyre a vádat alapítják. Rozmarin Jenő hullája, amikor ráakadtak, nagyon össze volt roncsolva. Az egyik lábát megették a dísznők. A halottban Rozmarinék

felismerték eltűnt gyermeküket. A nyomozás eleinte tévton haladt. Először a Zajtai testvéreket, később pedig Oláh Jánost gyanúsították a gyilkosság elkövetésével. Az idősebb Zajtai és Oláh János a vizsgálat folyamán meghaltak. A nyomozás terhelő bizonyítékokat eredményezett Reinitzék ellen, akinek felbujtására követte el a gyilkosságot Oláh János. Reinitz ezután kirabolta az áldozatot.

„Az egész város tudja, hogy ártatlan vagyok.”

A vádirat felolvasása után az elnök kérdést intéz Reinitzhez:

— Igaz-e Reinitz, hogy amikor Érmihályfalván Wahl Ferencsel találkozott, bronz vagy barnaszínű szakállt viselt. Nem festette maga a szakállát?

Reinitz izgatottan válaszol:

— Kérem szépen elnök ur, hogy lehet ilyenekkel vádolni egy szatmári zsidót?

Elnök: Szatmáron még együtt látták magát Rozmarin Jenővel. Maga egy izben Grosznak is kiadta magát.

Reinitz: Soha életemben nem láttam sem Rozmarin Jenőt, sem apját. Tessék engem meghallgatni. Én Oradeán voltam, hogy „partit” nézzek. (Reinitz tudvalevőleg házasságközvetítéssel is foglalkozott.) Hát ha én azt mondtam volna, hogy Grosznak hívnak, akkor hogy jött volna ide az a fiatal ember, akinek a pártiját néztem és hogy mondhatta volna, hogy őt Reinitz küldte Nagyváradra.

Elnök: Hogyan volt magának egyszerre pénze, hiszen azt mondta Gottlieb tanu, hogy ezer koronát adott magának és maga egy pincében lakott.

Reinitz: A pincében az irodám volt. Gottlieb azért adta a pénzt, hogy aláírjak egy szerződést, amellyel eladjuk közös szappangyárunkat. Gottlieb azonban becsapott és kijátszott engem.

Elnök: Beismeri, hogy bűnös uton akart átjutni a határon.

Reinitz: Dehogy kérem. A kisfiam nagyon régen nem látta már családját, ő akart átmenni a határon, mert feleségem akkor még Debrecenben lakott.

Praporgescu szavazóbíró: Nézze Reinitz. Magát má- életfogytiglani fegyházra ítélték jogerősen. Miért nem akar legalább erre az ügyre világosságot deríteni, hiszen ez a maga sorsán már nem sulyosbíthat.

Reinitz (síró, kiabáló hangon mondja): Én ártatlanul vagyok elítélve. De az a zsidó Isten tudja, hogy én ártatlan vagyok. Tudja ezt az egész város és ez a Rozmarin is tudja, de ez a lengyel zsidó a vagyonomat akarja megkaparítani. Csak pénzt akar. Rozmarin azért vádol engem, hogy pénzhez jusson. Az egész város tudja, hogy Reinitz prima, kifogástalan kereskedő.

Az elnök kérdésére Reinitz elmondja, hogy az idősebb Rozmarin felkereste védőügyvédjét, Burcus dr. ügyvédet, akit meg akart vesztegetni és arra kérte, hogy vele ismertesse be a gyilkosságot.

— Tetszik látni elnök ur — mondotta Reinitz — mire képes egy lengyel zsidó. De az a zsidó Jóisten majd megmutatja, hogy én ártatlan va-

STRAND SZANATORIUM

Dr. Horváth, volt Mahler, Abbázia. Minden kényelemmel berendezett gyógyintézet közvetlen a strandon. Hidegvizkurák, az összes gyógyfürdők, villanyos kezelések, Zander, diéta. Igaz mérsékelt árak. — Kifűző konyha.

gyok. A Zajtaiak vagyonát is magának akarta ez a Rozmarin.

A vádbeszéd.

Az elnök ezután szünetet rendel el, majd a tárgyalás újbóli megnyitása után Nicu főügyész megkezdte vádbeszédét.

— Két esztendőnél több ideje annak — mondja a főügyész — hogy ugyanebben a terebben Reinitz ellen vádbeszédet mondtam. A védő asztalánál akkor is Simonca György ügyvéd ur ült. Akkor még más volt a hangulat a terebben, hiszen a szakáll egészen más külsőt ad az embernek. Van benne valami misztikus és Reinitz mindenki szemében a vallásos ember volt, aki képtelen gyilkosságot elkövetni. Ma már nagyon sokan meg vannak győződve ennek az ellenkezőjéről. Nekem is ez a meggyőződése, hogy ez az ember bűnös. Én nem vagyok heves temperamentumú közvadászó és hogy ezt a vádbeszédet elmondom, azért teszem, mert tiszta meggyőződésből vádolok.

A főügyész ezután Reinitz egyéniségének jellemzésére tér át. Elmondja, hogy Reinitz intelligens ember, aki tisztában van azzal, hogy mit fog elkövetni és nagyon alaposan felkészült tetteire. Az áldozat, Rozmarin Jenő talmudiskolában nőtt fel, meglehetősen naiv fiatalember volt, akit a pénzszerzés vágya a karmaiba kerített. Reinitz erre a fiatalemberre hipnotikus erővel bír és áldozatát hatalma alatt tartotta. Reinitz már el volt ítélve csalásért és ezzel megdöntötte azt a hitet, amelyet mint vallásos ember keltett maga körül. Beszéde végén kéri Reinitz szigorú megbüntetését, a társadalom igazságszeretete és annak a vállának a nevében, amely megtiltja, hogy egy ember a más élete fölött rendelkezék.

Az elnök ezután Simonca György dr. védőügyvédnek adja a szót, aki azonban elfoglaltságára való tekintettel — városi tanácsos lévén — kéri a tárgyalás szombatra való halasztását. Az elnök elfogadja a védő indítványát és a főtárgyalás folytatását holnap délelőtt tíz órára tűzi ki.

Mulatság.

— Az aradi kereskedelmi és magánalkalmazottak csoportja husvét vasárnap hangversennyel egybekötött táncmulatságot rendeznek, melynek műsora a következő: 1. Nyitány. Előadja az alkalmazottak 20 tagu kara. 2. Román tánc. Előadja Papp M. és Kele L. 3. Női ének. Előadja Mihalcsik Jánosné. 4. Táncduett. Előadja Papp Mancsi és Rudas A. 5. A lóvásár. (Parasztkomédia 1 felv.) Személyek: Bruckner László, Novák Rózsika, Busch Zoltán, Bakai Pál. 6. Román ének. Előadja Stern Zoltán. 7. Tánc. Előadja Papp Mancika. 8. Kuplék. Előadja Rudas A. 9. Női ének. Előadja Vincze Jánosné. 10. A krízis. (Vigjáték 1 felv.) Személyek: Lénárth József, Puskás Manyika, Szekeres Mancsi, Bruckner László, Papp Ilonka, Altacher László, Kálmán József. A zene- és énekszámokat Dick Mihály kíséri. Műsor után reggelig tánc.

URANIA Ma vetítik utóljára
5, 7 és 9 órakor
Egy Bajadér történetét
Istenekek, emberek, állatok
főszerepben:
Ellen Kürthy és Mészáros Gyula
Premier Holnap Aradon először
Asta Nielsen és Werner Krausz
sláger filmje **Az emberiség bűnei.**
Vasárnap vig MATINE műsor
Nem akarok nőket látni kedves vigjáték

H I R E K.

Magyar olvasók!

Az Aradi Közlöny, amely évtizedek hosszú során a magyar vidék legnagyobb és legjobb lapja volt, az impériumváltás óta ugyan ezt a pozíciót tölti be Erdélyben is. Most is Erdély egyik legjobban elterjedt, legolvasottabb napilapja vagyunk és boldogan állíthatjuk, hogy komoly hívatásunktól, kötelező tradícióinktól: öntudatos és céltudatos magyarságunktól soha egy pillanatra sem távolodtunk el. Voltunk, vagyunk és leszünk: mindig becsületes, mindig igaz magyarok, akik tollunk és szellemünk erejével küzdünk nemzetünk igazáért. Több, mint negyven esztendeje folytatjuk ezt a harcot, amelyben megedződünk, megerősödünk és kivivtuk magunknak a magyar olvasóközönség szeretetét, megbecsülését.

Ezt a szeretetet és megbecsülést hangsúlyozzuk most, mikor új előfizetési évnegyedbe lépünk április elsejével. Mi már ott tartunk, hogy bátran hivatkozhatunk érdemeinkre a dícsérvés látszata nélkül. Napról-napra érezzük hatalmas olvasótáborunk megnyilvánuló szeretetét és ragaszkodását, amely erőt, kitartást ad nekünk a további küzdelemhez. Kisebbségi helyzetünkben nekünk, mint a magyarság reprezentánsának, szükségünk van erre az erőre és kitartásra, amelynek forrása csak a magyar olvasóközönség lehet. Nem szabad és nem is tudunk más támogatást elfogadni, mint a magyar tömegekét, amelyért harcolunk, sebet kapunk és ha kell, véreznünk is. Természetes tehát, hogy a magyar közönséghez fordulunk az új évnegyed küszöbén további szeretetét kérve és támogatását várva.

Minden újabb előfizető, aki csatlakozik az Aradi Közlöny táborához, friss erőt jelent a folytonos küzdelemben. Megsokszorozott erővel eredményesebben lehet harcolni a magyar érdekekért. Minden magyar ember tehát, aki csatlakozásával erősíti az Aradi Közlöny táborát — önmagát teszi ezzel erősebbé és nemzetének javát szolgálja. Magyar testvéreik! Jöjjetek, sorakozzatok tömegesen az Aradi Közlöny magasan lobogó zászlaja alá, mert az tradíciót, magyarságot s nemzeti öntudatot jelent.

— **Vezérfelügyelői látogatás Aradon.** Ma délelőtt távirati értesítés jött az aradi prefektúrára, hogy este Aradra érkezik Nicolau belügyi vezérfelügyelő. Érdeklődünk illetékes helyen, ahol azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a vezérfelügyelő magánügyben érkezik, semmiféle hivatalos missziója nincsen.

— **Az aradi törvényszék új főelnökének ünneplése.** Az aradi ügyvédi kamara a bírói kar és a társadalmi előkelőségek bevonásával, április hó 3-án, este 9 órai kezdettel, a Fehér Kereszt-étteremben bankettet ad Hargót György, a nemrégiben kinevezett törvényszéki főelnök tiszteletére. A bankett iránt — jellemzően az ünneplést köztisztelőben és szeretetben álló személyére — nagyfokú érdeklődés nyilvánult meg s azon az ügyvédi kamara és a bírói kar testületileg, valamint számos aradi közéleti egyéniség vesz részt.

— **Diáktüntetés Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt nagyszámu diákság gyűlt össze a közoktatásügyi minisztérium épülete előtt, hogy tüntessen 400 diáknak a diákotthonból való kizárása ellen. A tüntetőket katonaság oszlatta szét és csak egy küldöttséget engedett be a minisztérium épületébe.

Még a nyár előtt kitűzik a Gaetan-ügy fő-tárgyalását.

Befejeződött a vizsgálat a Bonaparte-parki gyilkosság ügyében. — Leonida asszony elhagyta a szanatóriumot és Olaszországba utazik.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Stanescu vizsgálóbíró ma befejezte a tanúkihallgatásokat a Bonaparte-parki merénylet ügyében és ezzel egyetemben a vizsgálat is befejezést nyert. A tegnap és ma lefolyt kihallgatásokon Gaetan György is jelen volt, akit minden egyes tanúval szembesítettek. A merénylet fiatalember külsejében már teljesen alkalmazkodott a vacaresti-i letartóztatottak típusához. Csak a mozdulata és beszédmodora a régi, fenhéjazó, de a ruhája kopott, cipője kiszakadt és tekintete fátyolos. A tanuvallomások pedig minden esetben kudarcra végeztek Gaetanra nézve, aki bizonyára azt remélte, hogy a védelem érdekében bejelentett nagyszámu tanú közül egynehányan mégis kedvezően vallanak reá nézve. A régi barátok azonban elfordultak tőle, sőt egyik sem volt kíváncsi rá, hátat fordítottak neki és kegyetlen igazságokat mondtak Gaetan bűnöző hajlamairól. A tanúkihallgatások alatt Gaetan nem tudta leplezni, hogy rettenetesen szegényli magát s különösen szánalmas figura volt, amikor régi ismerőseinek kihallgatása került sorra. Stanescu vizsgálóbíró egyébként tudósítónknak kijelentette,

hogy az ügy írásos befejezésével legkésőbb három napon belül elkészül és az iratokat átküldi az ilfovi törvényszéknek, amely valószínűleg még a nyári szünet előtt kitűzi a szenzációs ügyben a főtárgyalást. Az ilfovi törvényszék különben ma foglalkozott Gaetan további fogvatartásának ügyével s a merénylet vizsgálati fogságát újabb harminc nappal meghosszabbította. Gaetan a konfirmációs bizottság előtt kijelentette, hogy nincs védeje, mert a vizsgálat tartama alatt megtiltották neki, hogy bárkivel is beszéljen. Itt írjuk meg, hogy Gaetan áldozata, Leonida asszony egészségi állapota örvendetesen javult és ma már el is hagyta a szanatóriumot. Leonida asszony valószínűleg még a husvétii ünnepek előtt hosszabb időre Olaszországba utazik.

Holnap, vasárnap este 9 órakor

RUBINSTEIN ERNA

a hegedűsök királynéjának egyetlen

HANGVERSENYE.

Szenzációs, világvárcsai műsor.

Jegy: 80-200 lei Gábor Ferenecé.

Megjött a Mohikánok réme

kiváló ul Panamet filmstúdió. főszerepben Tarzan, a csodáló. Bemutatja szombaton és vasárnap az ujaradi mozgószínház.

— **Mentesítették az előző parlament tagjait a napidíjak visszafizetése alól.** Kolozsvárról jelentik: Ismeretes, hogy a kormány visszakövetelte az Averescu-parlament volt képviselőinek és szenátorainak előre felvett fizetését és napidíját, amelyeket a mandatáriusok pár nappal az Averescu-kormány bukása előtt egész évre felvettek. A liberális pénzügyminiszteri felfogás szerint ugyanis Averescu kormányának nem állott jogában a képviselők, illetve szenátorok fizetését és napidíját egyszerű minisztertanácsi határozat alapján felemelni és jogtalan volt a felemelés folyósítása is. Természetes azonban, hogy az érdekeltek minden lehetőséget kiakartak használni, hogy a visszafizetés alól mentesüljenek és a legtöbbje a pénzügyminiszter sürgető intézkedése ellen felfolyamodással élt. Ennek során most érdekes elvi döntést hozott a cluj-kolozsvári törvényszék, amely kimondta, hogy a pénzügyminisztérium törvényellenes módszerrel akarja behajtani a napidíjakat, amelyeknek esetleg téves kiutalása a pénzügyminisztériumot terheli és nem a volt képviselőket. Ennek alapján elrendelte, hogy a kolozsvári pénzügyigazgatóság az eszközölt vagyonzárolásokat oldja fel. Az érdekes elvi döntés alapján valószínű, hogy az aradi törvényszék is erre az álláspontra fog helyezkedni és ugyancsak el fogja rendelni az aradi és megyei volt averescánus képviselők vagyona-ra foganatosított zárlat feloldását.

— **Szilágyi M. Dózsa előadása.** Szilágyi Dózsa premontrai kanonok ma kezdte meg lelki gyakorlati konferenciáit az aradi katolikus hívők számára. A konferenciát számosan, nagy figyelemmel hallgatták végig.

Gramophonok és lemezek óriási választékban Hegedűs-cégnél

— **Ötöstendei fegyháza iránt aradi be-törő.** Simonics Antal rovott multu napszám 1927. júliusában a Piața Catedralei (Tököl-téri) piacon összetalálkozott komájával, Ranca Mariánnal. Beszélgetés közben Simonics megtudta, hogy Rancánaknál senki sincs odahaza. Feltűnő hamar elbucszott komájától és Rancák lakása felé tartott. Utközben találkozott ismerősével, Beer Antallal, akivel közölte tervét és együtt aztán bifosztották Ranca lakását, ahonnan közel 100.000 lej értékű dolgokat vittek el. Az aradi törvényszék dr. Fikker büntetőtanácsa ma tárgyalta az ügyet és büntetett előéletű sulvosbitó körülménynek véve, Simonics Antalt 5 esztendei fegyházbüntetésre, míg Beer Antalt büntetésesség címén 1 havi fegyháza iránt. Simonics az ítélet ellen fellebbezést jelentett be.

— **Eljegyzés.** Ziegler Olgát (Halmagiu) eljegyezte Kaufmann Árpád (Siria). (Mindkét külön értesítés helyett.)

— **Házasság.** Rácz Imre, az aradi Bader-gyár általános ismert agilis igazgatója, április hó 15-én déli tizenkét órakor tartja Budapesten, a Dohány-uccal izraelita templomban egybekelési ünnepélyét Löffler Lilyvel, Löffler Sándor budapesti építész lányával.

— **Nem adtak be pótajánlatot az Ipar és Népbank palotájára.** Ismeretes, hogy az összeroppanó Aradi Ipar és Népbank r.-t. Románul (Zrinyi)-uccai intézeti székházát, a hatalmas Bohus-palotát, a napokban tartott önkéntes árverésen, a Banca Romaneasca r.-t. Bucuresti, — mint egyetlen ajánlattevő — 25 millió lejért megvásárolta. Ma az a hír terjedt el Aradon, hogy a palotára Grósz József úppal kereskedő 27 és fél millió lejes pótajánlatot nyújtott volna be. Illetékes helyen érdeklődésünkre a leghatározottabban megcáfolták a pótajánlattal kapcsolatos különféle híreszteléseket. A pótajánlatról az árverési bizottság volt elnöke, Papp Vazul telekkönyvvezető sem tud, aki kijelentette, hogy eddig senki nem jelentkezett nála pótajánlattal. Egyébként sem valószínű különben, hogy a Bohus-palotára pótajánlat érkezne be s így a város egyik legnagyobb épülete az árverés jogerőre emelkedése után kétséget kizárólag a Banca Romaneasca r.-t. tulajdonába megy át.

— **Aradi kereskedő póre egy elmaradt petróleumszállítás miatt.** Robicsék József aradi nagykereskedő, néhány évvel ezelőtt az Uniunea Comerciala regáti cég temesvári fiókjának az utazójánál 15.000 kg. petróleumot rendelt, azzal a kikötéssel, hogy az áru egy héten belül szállítandó. A temesvári fiók nem szállította a petróleumot a kívánt időre, hanem tíz nappal a rendelés megtétele után értesítette az aradi nagykereskedőt, hogy az üzletből visszalép. Robicsék jogi képviselője, Schuster Ödön dr. temesvári ügyvéd útján az elmaradt haszon erejéig kártérítést perit indított az Uniunea Comerciala temesvári fiókjá ellen, mert elkésve, a teljesítési határidőn túl lépett vissza az üzletből, valószínűleg azért, mert a petróleum ára az egy hét leforgása alatt is majdnem két lejjel emelkedett. Az Uniunea Comerciala képviselőjében Bojin Péter dr. a kereset elutasítását kérte a bíróságtól, mert szerinte az utazó tévedett, amikor azt állította, hogy az áru már uton van és 3-vid lejáratu határidőt kötött, holott a valóságban a temesvári fiók a petróleumot csak egy nappal későbbre várta. Különben is a cég utólagos jóváhagyására volt szükség, hogy az utazó által kötött üzlet érvényessé váljék. A bíróság tegnap utasította a panaszos aradi céget, hogy részletes kimutatást terjesszen be a szenvedett káráról és e célból a legközelebbi társasági székmenet 27-ére tűzle ki.

„CHIC“ Hegedűs és Goldmann
cégnél elegáns kalapok 1858
250 — Lejtől.

— **Földet kapnak a Magyarországból repatriált romániai gazdák.** Az aradi prefektúrán most történik a Magyarországból repatriált román földművesek összeírása, mert ezek részére földet utalnak ki. Ma délelőtt negyven repatriált gál, buzsáki és aradulnoui földművest irtak össze, dr. Lázár Ágoston alispán vasárnap pedig Ötvenre utazik ki, ahol folytatja az összeírásokat, hogy a jogcsúttak minél hamarabb földhöz jussanak.

Letartóztatták a gyújtogató aradi bérkocsist. Mandru királyi ügyész ma reggeli gatta és utána letartóztatásba helyezte Ardelean György aradi bérkocsist, aki beismerte, hogy bosszúból gyújtotta fel anyósa, Ciana-dan Sofia György-uccai házát, amely teljesen elhamvadt. Ardelean átkisérték a vizsgálóbíróra.

— **Feljelentés egy aradi ügynök ellen.** Kárász Emil, az Avram Iancu (Szabadság) tér 9. számú ház lakója feljelentést tett egy Walster Izsó nevű ügynök ellen, aki állítólag háromezer lejt kicsalt tőle. Az aradi rendőrség megindította a nyomozást.

— A kereskedelmi testület vasárnap, este-jén délelőtt 10 órakor tartja meg a vásár miatt elhalasztott évi rendes közgyűlést a kereskedelmi kamara termében. Az aktuális kereskedelmi ügyek megtárgyalása mellett különös érdekességet ad a gyűlésnek dr. Falus Lajos kamarai főtitkár előadása a kereskedelmi üzleti életéről és a reklám kereskedelmi jelentőségéről és sikereiről.

— **Meghívás.** Az aradi Chevre Kadisa folyó évi április hó 8-án, délelőtt 10 órakor tartja rendes évi közgyűlést a zsidó-templomépületi tanácssteremben, mely közgyűlésre az egyesület t. tagjait ezton hívom meg. Dr. Schütz Henrik hitközségi elnök, a Chevre Kadisa védnöke. A közgyűlés tárgyai: Jelentés a múlt évi igazgatásról. Az 1927. évi számadások betérjesztése és a számvizsgálóbizottság jelentése. (A számadások az egyesület irodájában tekinthetők meg). Felelőbeszélés a gyógyszer szállítás ügyében hozott választmányi határozat ellen. Választások.

— **Kéménytüz Aradon.** Ma délután az aradi állomás épületében kigyuladt egy kémény. Ertesítették a tűzoltóságot, amely a helyszínen megjelenve fél óra munka után eloltotta a kéménytüzet.

— **Soffőrvizsga Aradon.** Az aradi államrendőrségen ma délután kezdődött meg a soffőrvizsga. Hetvenen jelentkeztek vizsgálatra, közöttük két aradi urinő; dr. Boka Gyuláné és Iritz Béláné. A mai napon csak huszan vizsgáztak le a gyakorlati autóvezetésből és az eredményt holnap hirdetik ki a rendőrprefektúrán. A vizsgálatok még holnap és holnapután tartanak.

— **Makulatura papír,** tiszta ujságpéldányok, csomagolási célra, 5 kilogrammos kötegekben olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

— **RÁDIO-MŰSOR.** Szombat, március 31. Wien—Grác. 18.30. Hangverseny. — Berlin. 20.10. Operaelőadás. — Boroszló. 23. Táncczene. — Frankfurt a. M. 20.15. Tarka est. — Leipzig. 16.30. Zenekari hangverseny. — Milano. 20.50. Zenekari hangverseny. — Nápoly. 20.45. Operaelőadás. — München. 22.40. Hangverseny. — Prága. 22.25. Hangverseny. — Stuttgart. 23. Táncczene. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17.15. Zongorahangverseny. 22. Könnyű zene.

Megőrült

egy aradi magánhivatalnok
Csak nehezen tudták a dühöngő örület megfékezni.

(Arad, március 30.) Megrendítő tragédia játszódott ma délután le Aradon a Russu Siraanu (Aulich Lajos) ucca 8. számú házában. Szelmencsik Antal, ott lakó 33 éves magánhivatalnok hirtelen kitört az örület és fejszét ragadva, megtámadta környezetét. Szerencsére kellő időben sikerült ártalmatlanná tenni és egy szobába bezárni, ahol összetörte és kidobálta a butorokat az ablakon. A dühöngő ember tragédiájáról értesítették a mentőket, akik megjelentek a helyszínen és csak fáradtságos munka után sikerült a szerencsétlen örület megfékezni és beszállítani a kórházba. A fiatal hivatalnok tragédiája általános részvétet keltett.

Uj állomáspalota épül Curticin.

(Az Aradi Közlöny bucu-resti-i tudósítójának távirata.) A CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy a határállomásokon olyan állomási épületeket emeltet, amelyek alkalmasak lesznek az összes hivatalok befogadására. Ebben az évben három határponton építenek mintegy hatvanmillió lej költséggel nagy állomási épületeket és pedig a román—csehszlovák határponton Halmiban, a román—magyar határállomáson Curticin és egyet pedig a román—lengyel határon.

Elsőnek a curtici-i állomásépületet készíttik el, amelynek elhelyezése végett tegnap volt meg a helyszíni megbeszélés a bucu-

resti-i igazgatóság delegátusainak részvételével. Itt száz méternél hosszabb, egészen modern, nagy és kényelmes épületet emelnek, amelyet a jövő év folyamán adnak át a forgalomnak.

Érdekes újítást vezetnek be a határállomások építkezésével kapcsolatban. Mindegyik új határállomási épületben négy-öt szobát rendeznek be, amelyeket a vasuti vendéglő bérletjének kezelésére bíznak és amelyek arra szolgálhatnak, hogy ha valamelyik utasnak vizumra, vagy valami akadály miatt várni kell egy napot, vagy néhány órát, kényelmes szoba álljon rendelkezésére.

Sikoly az éjben RIN-TIN-TIN sláger filmje
Jön URANIABA

Egy éjszaka rejtelmel **HARRY PIEL** legszenzációsabb filmje.
Husvétkor URANIABAN

Szenzációs fordulat Bauer dr. eltűnése ügyében

Bauer Félix dr. barátnője álompórt kevert az ügyvéd teájába.
— **A rendőrségi nyomozás detektívregénybe illő nyomot talált.** —
Hogyan jutott el Bauer dr. a Kék Macskától a Marospartig.

(Arad, március 30.) Dr. Bauer Félix rejtélyes eltűnése ügyében az aradi államrendőrség a legnagyobb eréllyel folytatja a nyomozást, amely elsősorban annak megállapítására terjed ki, hogy büntény történt-e, vagy véletlen szerencsétlenség. A rendőrség az előbbi tartja valószínűnek, mert a Marosparton, ahol dr. Bauer eltűnt, kétségbeesett küzdelem nyomai láthatók. Ma a rendőrség táviratozott az összes folyóparti községek bíróságaihoz, hogy ha holttestet vet ki a Maros, nyomban értesítsék az aradi hatóságokat. Ha a szerencsétlen véget ért ügyvéd hullája megkerül, úgy a vizsgálat megállapítja, hogy a testen láthatók-e a küzdelem nyomai. A másik fontos kérdés az, hogy dr. Bauerrel volt-e nagyobb összeg, amelyet a gyilkosok esetleg elraboltak tőle. Annyit sikerült megtudni, hogy szerdán este egyik ügyele, Bodnár Zoltán fakeskedő, háromszáz lejt adott át neki bélyegköltségre. A rendőrség tegnap délután kihallgatta az eltűnt ügyvéd édesanyját is, aki azonban nem tud arról felvilágosítást adni, hogy fia vit-e pénzt magával, amikor szerdán reggel eltávozott hazulról.

Kikkel távozott Bauer dr. a Kék Macskából?

Honály fedti dr. Bauer utolsó utjának azt a részlet, amit a Kék Macska vendéglőtől addig a végzetes helyig megtett, ahol megtörtént halálos tragédiája. Mint ismeretes, Rosca Péter 132. számú rendőr látta, hogy az ügyvéd este tizenegy órakor bement a Kék Macskába. Ott pedig kijelentették, hogy pontosan tizenegy órakor zárták a helyiséget és dr. Bauer az ajtónál visszafordult és a vendégekkel együtt távozott. Kik voltak azok a vendégek, akikkel együtt ment el a vendéglőből? Ez is olyan rendkívül fontos kérdés, amelyre a nyomozás eddig nem tudott feleletet adni. Igen gyanusnak látszik az a tény, hogy a mai napon számosan jelentkeztek olyanok, akik dr. Bauer eltűnése előtt látták, de a Kék Macska-beli vendégek közül eddig senki sem jelentkezett. A ma megjelent tanúk egytől-egyig jelentéktelen vallomásokot tettek. Egy aradi ügynök kedden délelőtt látta dr. Bauert a Maros-parton közvetlenül a vízmeder szélén sétálni. Szerinte este is többen látták, azonban az eltűnt ügyvéd a Kék Macskáig vezető utjának minden részlete pontosan áll a nyomozó hatóságok előtt. Ott veszett el a nyom és ha a további utjáról tudna valaki felvilágosítást adni, úgy sokkal közelebb jutnának a rejtély megoldásához. A nyomozás a legnagyobb körültekintéssel folyik tovább.

Tea-idillek — álomporral.

Ma délután az aradi rendőrség detektívregénybe illő részleteket tudott meg a nyomozás során. Egyik tanu mondotta el, hogy dr. Bauernek az utóbbi hónapokban egy nőismerőse volt, akit több ízben meglátogatott. Némelykor a tanu elbeszélte az ügyvéd, hogy az illető hölgnél teázni szokott és a tea elfo-

gyasztása után olyan ellenállhatatlan álomság vesz rajta erőt, hogy hamarosan öntudatlanná válik. Az ilyen alkalmakkor úgy vette észre, hogy tárcájából hiányzik kisebb nagyobb pénzüsszeg. Elbeszélése előtti nap történt, hogy ismét meglátogatta az illető hölgyet, elfogyasztotta a teát, elaludt és felébresztése után kétezer lej hiányzott tárcájából. A tanu, aki barátja volt dr. Bauernek, azt ajánlotta, hogy tegyen feljelentést a rendőrségen. Az ügyvéd azonban kijelentette, hogy nem tudja rábizonyítani a nőre, hogy ő lopta el a pénzt. Megbeszéltek, hogy legközelebb ismét felmegy az illető hölgyhöz, egy észrevétlen pillanatban kicseréli a teát és ha a nő elalszik, az uccán várakozó barátját felhívja, hogy meggyőződjön arról, hogy a tea álomporot tartalmazott.

Igy is történt. Dr. Bauer felment és a barátát az uccán várakozott. Alig telt el egy fél óra, az ügyvéd izgatottan sietett le, felhívta barátját. A hölgy elaludt a teától, amit észrevétlenül kicserélt dr. Bauer. Az esetleges gyilkosságot vonatkozásba hozza a rendőrség ezzel a titokzatos esettel is. Különös ugyanis, hogy ha fennáll az a feltevés, hogy Bauer véletlenül esett bele a Marosba, miért talált meg napok múlva a kabátját a folyó partján. A kabát bizonyára rajta volt és azzal együtt nyelte volna el a Maros. Nem lehetetlen, hogy a gyilkosság úgy történt, hogy dr. Bauert elkábították, kivitték a Maros-partra és bedobták a vízbe. Utólag a gyilkos attól való féltelmében, hogy a nála maradt kabát árulója lesz, kivitte a kabátot és a gyilkosság színhelyén a partra dobta. Valószínű, hogy az ügyvéd a vízben magához tért, de annyira gyenge volt, hogy nem bírt megbirkózni a hullámokkal. Ebben az irányban is kiterjesztette a rendőrség a nyomozást.

Tavalyi támadói tették el láb alól az ügyvédet?

Ma délután jelentés érkezett, hogy egy Boór Imre nevű nyugdíjas állami hivatalnok, aki valamikor dr. Bauer irodájában dolgozott, két nappal ezelőtt látta az ügyvédet és beszélt is vele. Sava detektív elment Boór Demeter-ucca 150. számú házában levő lakására, de az illető jelenleg nem tartózkodik Aradon. Valószínűnek tartják, hogy ez a hír tévedésből származik, mert dr. Bauer március 21-én eltűnt és minden jel arra mutat, hogy azon az éjszakán a Marosba lelte halálát. Másik bejelentés szerint, a közel jövőben lett volna az ügyvédnek fő tárgyalása azokkal a gyanúsított egvényekkel, akik őt két esztendővel ezelőtt megtámadták és megverték. Talán az illetőknek is érdekükben állott, hogy dr. Bauert eltegyék láb alól. Előreláthatólag az eltűnt ügyvéd tragédiájából nagyjelentőségű és komplikált bűnügy lesz, amelynek tisztázására a nyomozó hatóságok legnagyobb figyelmű és körültekintéssel szükséges.

Irodalom és művészet

* Háromórás harsogó kacagás — ez volt a tegnapi Steinhardt-előadás. Mintha az idő visszafelé járna, a páratlan Steinhardt mester megfiatalodott és olyan csodálatos elánnal játszik a nevető idegeinken, hogy a fénykora ragyogását érezzük. A háromórás előadás: Steinhardt Géza itt, Steinhardt Géza ott — Steinhardt Géza mindenütt. Konferál, párjeleneteket játszik, kuplékat énekel, anekdotázik. Még el sem pihent a kacagás, már új maszokban áll a függöny előtt: alig gördül fel a függöny — leánykérő fiatalember lett a cigányból, a fregolizmus leggyorsabb formában ura, egész este a színpadot, az önieledt nevetés fűrgé szelleme: Steinhardt Géza. A társulat tagjai egytől-egyig kitűnő erősségei a magyar kabarének. Sándor Stefiit zúgó taps követi egy-egy szám után, a darabokban kabinetalkitásokat produkál, a magánszámokban olyan erőteljes, humorral gazdag produkciókat alakít, hogy a női Steinhardtia a társulatnak. Kende Mária magánszámait a komoly kabaréirodalom területén aratnak nagy sikert. Már a budapesti kritikai közvélemény is Megyaszy Vilma mellé állította az Aradról elszármazott művésznőt. Bálint Béla, Darvas Ernő, Kaffka Gyula, egytől-egyig kitűnő tagjai a Steinhardt-együttesnek. Egész bizonyos, hogy ma este is zsúfolt lesz a színház. (=)

* Rubinstein Erna hangversenye elé. Az obligát bemutatott sorok szinte feleslegeseknek tetszenek. Ki ne ismerne nálunk Rubinstein Ernát? A világhírű hegedűművésznőt, akit az európai kritika a női Joachim-nak, az amerikai pedig „Queen of violinistas“-nak, hegedűsök királynőjének mond. Két kontinens zenei közösége, uralkodók és elnökök ünnepezték már ezt a kivételes magyar zsenit. Mint csodagyermek kezdte karrierjét, — mindazt azonban, ami egy csodagyermeknél a tömegsiker forrásait jelenti, ma már levettük. Ami helyette érkezett az a legnemesebb művészet ajándéka. Aradon különben Mendelssohn hegedűhangversenyét is játszani fogja, amely először jelentett világsikert számára. Műsoron van még egy Brahms-szonáta, azonkívül Blair Fairchild mosquitója, Borissóff-, Kodály- és Sarasate-darabok. Minden művészi varázsa mellett még az egyéniség varázsa, bájos fiatallányos graciozitása is rabul ejti a közönséget. Estje az arrivéknek kijáró meleg-sikerességnek ígérkezik. (Dr. Sz. K.)

* Steinhardték pénteki bemutatkozása három órai kacagást és gondnélküli jókedvet jelentett. Minden egyes száma a nagyszerű műsornak egy-egy ötlet és kacagató tréfa. Kuplék, konferanszok, bohózatok és színpadi tréfas jelenetek váltakoznak a műsoron, amelynek slágere természetesen maga Steinhardt, az utolérhetetlen komikus s a szellemes tréfabírnáló. Amint megjelenik a színpadon jellegzetes alakja, viharzik a nézőtérben a kacagás és elemi erővel tombol a jókedv. De a nagyszerű társulat valamennyi tagja részese a megérdemelt sikernek. Sándor Stefi elsőrendű díszsz, Kende Mária kiváló komika, Darvas Ernő a mi régi ismerősünk, Bálint Béla gyönyörű hangjával arat sikert és Kaffka Gyula szintén kiváló erőssége az együttesnek. A szombati második előadásra jegyek a színházi pénztárnál kaphatók.

* A Jézus élete című páratlanul nagy sikert aratott élőképsorozatot április 1-én, vasárnap két előadásban ismétlik meg. Délután 3 és fél órakor mérsékelt helyárrakkal, este 8 és fél órai kezdettel pedig rendes színházi helyárrak mellett mutatják be a képeket. A rendezőbizottság elhatározta, hogy az egyes élőképeket lefényképeztetni és erre vonatkozólag már megállapodás is történt. Az aradi előadásoknak híre a szomszéd városokból is vonz érdeklődőket és máris több előjegyzés történt a színház pénztáránál. Bizonyosra vehető, hogy Pacha Agost apostoli kormányzó is meg fogja tekinteni az élőképek előadását. Jegyek mindkét előadásra a színház pénztáránál kaphatók.

* A Steinhardt-társulat éjjeli piros előadása — csakis felnőtteknek. Szombaton este 11 órai kezdettel, teljesen új, piros műsorú előadást tart a Steinhardt-társulat. Steinhardt Géza, a híres Steinhardt-mulató legvonzóbb számaival fogja műsorra hozni. Az éjjeli előadást a színház pénztáránál kaphatók meg.

ERZSEBET MOZGO

TELEFON SZAM 70.

Ma d. u. 5, 7 és 9 órakor
„Szóke madonna“
Harry Liedtke és Lee Perry legkitűnőbb slágerfilmje.
Nagy zenekar. Rendes olesó helyárrak.

Letartóztatták a megbukott cluji bank igazgatóit

A pénzügyet három vezetőjét őrizetbe vette a cluji ügyészség egy dollárcsekk miatt.

(Az Aradi Közlöny cluji tudósítójának telefonjelentése.) Mai számunkban közöltük, hogy a cluji törvényszék az intézet saját kérelmére elrendelte a csődöt az Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank R. T. ellen. A csődöt nyomban bünvádi eljárás is követte, amelyet az egyik betétes Izsák Zsigmond borkereskedő feljelentése indított el. Tegnap este egy rendőrtisztviselő jelent meg Blatt Ignác vezérigazgató, Hirsch Gyula alelnök és Semlyén Hugó ügyvezető igazgató lakásán és elkérte tőlük utleveleiket.

Ma délelőtt pedig az ügyészség beidézte mind a három igazgatót és megkezdte kihallgatásukat. Izsák Zsigmond ugyanis megóvatolta a bank által kibocsátott dollárcsekket, minthogy azt a rajta szereplő newyorki Kiss Emil bankház nem honorálta. Ez tette szükségessé az igazgatóság kihallgatását, amelyet Ilea vezetőügyész fogatosított. Elsőnek Blatt Ignác vezérigazgatót hallgatták ki a főügyész s aztán kihirdette előtte az előzetes őrizetbevitelről szóló végzést. Amikor a börtönőr felszólította Blattot, hogy kövesse a részére kijelölt cellába, a vezérigazgató sirva fakadt:

— Egész vagyonomat elvesztettem — mon-

dotta könnyezve — és most börtönbe is kerülök.

Blatt vezérigazgató kihallgatása alatt a bank másik két igazgatóját szuronycs örök őrizték az ügyészség titkári hivatalában. Kertész Jenő dr. és Fehér Dezső dr. ügyvédek engedélyt kértek, hogy védenccikkel beszélhessenek, az ügyészség azonban elutasította úgy az ő, valamint a hozzátartozók hasonló kérését. Alig vezette el a börtönőr Blatt vezérigazgatót, Semlyén Hugó igazgatót idézte maga elé Ilea vezetőügyész. Semlyén igazgató kihallgatása majdnem félóraig tartott, miközben az egyik börtönőr felsőbb utasításra való hivatkozással felkérte a folyosón várakozó hozzátartozókat, védőügyvédeket és uiságírókat, hogy vonuljanak át egy másik folyosóra, amíg a kihallgatások befejeződnek. Közben Semlyén direktort is elvezették cellájába és Hirsch Gyula igazgató kihallgatását kezdte meg a főügyész. Mintegy 25 percig tartó kihallgatás után Hirsch Gyulát is előzetes őrizetbe helyezték. Az őrizetbevételek óriási feltűnést keltettek Clujon, ahol megvannak győződve a három igazgató, különösen Hirsch Gyula ártatlanságáról.

A kacagás fejedelme bevonult Aradra.

Körbeszélgetés az örökifjú Steinhardt Gézával, a pihenő vágyó Sándor Steffel és a szerény Kende Máriaival. — Steinhardt és társulata amerikai turnéra készül.

(Arad, március 30.) Széles karimájú fekete kalapja van. Az ember festőművészeknek nézne. Művészeknek művész: a kacagtatás művésze, Steinhardt.

Érkezés: öt órakor. Bekopogtatás: öt óra tizkor. Az a kritikus időpont, amikor az érkező színészember ágyatvető szobaasszonyt, vagy elemőzsiát felszolgáló pincért szeretne látni, nem pedig kellemetlenkedő, vizsgálóbírói kérdésekkel zaklató újságírókat. Végre mégis megadja magát sorsának, utóvégre Steinhardt nem azért Steinhardt, hogy tragikusan vegyen egy táviratstílusú beszélgetést. Tehát:

— Nem kevesebb, mint harminc esztendeje annak, hogy utóljára vonat robogott be velem Aradra. Három X. Akkor huszonöt éves voltam. De azért kedélyben — higye meg — most sem vagyok öregebb. Ezt büszkén mondom. Budapesten nem nyitok színházat. Most turnékon utazom. Szlovenszko, Erdély. Aztán: Amerika. A magyar kolóniák eddig gramophon-lemezeket őriztek emlékemet, most személyesen, az élőszó hatásával fogom szétszórni a derűt. Amerika nyolc hét. Hetenként 2000 dollár. Summa: 16.000. Csinos összeg.

— Valami jó bemonrást!

— Hm! Talán ezt: Az utóbbi időben az erős műsoromat mind több és több fiatal leány nézi végig. Jó ugyan anyagiakból, de gondolkozóra készíten különben. Vajon nem vagyok elég pikáns? Öregszem? De hál! Istennek 928-at irunk. Korszellelem. Ebbe aztán belenyugszom...

Most föl Sándor Steffelhez. Ritka közvetlenség. Pereg a nyelve:

— Na végre befutott az első újságíró; direkt hiányzottak az egészségemnek. Gyárfás Dezsővel voltam itt utóljára. 915-ben. Akkor még Budapesten játszottam. Aztán én is kóborolni kezdtem: Berlin, Drezda, München, Zürich. Összel talán Amerika. Turné után pihenés: Karlsbad, Marienbad. Most hatalmas a strapa. Már előre spórolok a jó, déli, napsütéses alvársra. A budapesti Újság munkatársa: Nádor Jenő volt az első férjem. Tehát közöm volt az újságírókhoz.

Pár pillanat az egész. Jön a szobaasszony, jelenti:

— Művésznő, kész a fürdő.

Kézsókra nyújtja kezét.

Végül: Kende Mária. Itt már aradi vo-

natkozást fedezek fel. Kende Máriaának édesanyja hosszabb ideig Aradon élt s ő több ízben tett Aradon látogatást. Érdekesen modern arc. Kétségbe van esve, hogy most valamit mondania kell magáról. Rimánkodik, hogy ő a legszerényebb nője a színészvilágnak s már egyszer Aradon meg is járta az interjúval: azt irták róla, hogy szép, kék szeme van, pedig: „nézzen ide, milyen fekete.“

Valóban. A szép, fekete szeméért előllok az intervjutól. Azt mondja: „kimondhatatlan halás vagyok ezért...“

Megyek. A szobaasszony künn a folyosón elmondja, hogy már hatan keresték Steinhardtot autogrammért. Előre örül a borralalónak, az autogrammok kieszközléséért. (—ó.)

SPORT

O Biróküldés. Az aradi biróbizottság a vasárnapi mérkőzések vezetésére a következő birókat küldte ki: Gloria-CFR-pálya: Délelőtt 9 és fél órakor Tricolor ifj.—SGA ifj., bajnoki, vezeti: Cap. Limburg; délután 2 órakor Amefa ifj.—Gloria CFR. ifj. bajnoki, vezeti: Csenka Gábor. — AAC-pálya. Délelőtt 9 órakor AAC ifj.—Unirea ifj. bajnoki, vezeti: Szabolcsi János; délelőtt 10 és fél órakor AAC II.—SGA II., szöv. díj, vezeti: Kaimár Tibor; délután 2 és fél órakor Unirea—Frontiera II. o. bajnoki, vezeti: Husztik Ferenc; délután 4 órakor CAA—SGA I. o. bajnoki, vezeti: Oravetz László, határbirók: Kaimár Tibor és Szabolcsi János. — Tricolor-pálya: Délután 2 órakor Victoria—Intelegrea II. o. bajnoki, vezeti: Pálinkás Lajos; délután 4 órakor Tricolor—Juventus II. o. bajnoki, vezeti: Darázs István. — Vointa-pálya. Délután 2 órakor Vointa II.—Unirea II., barátságos mérkőzés, vezeti: Reich Alfréd; délután 4 órakor Vointa—Olimpia I. o. bajnoki, vezeti: dr. Bonciocat, határbirók: Hammermann Adalbert és Behm Adalbert. — Olimpia-pálya. Délelőtt 10 órakor Olimpia ifj.—Hakoach ifj. bajnoki, vezeti: Fock Adalbert. — Banatul-pálya. Délután 3 órakor Banatul—Hakoach II. o. bajnoki mérkőzés, vezeti: Juhász Zoltán.

KÖZGAZDASÁG.

Kiosztották az aradi tenyészállatkiállítás díjait.

Pénzjutalmat és oklevelet kaptak az állattartó gazdák.

(Arad, március 30.) Mai számunkban hírt adunk a tegnapi tartott tenyészállatkiállításról és az azzal egybekötött vásárról, amely nagyszerűen sikerült. Miután főleg vásári jellegű volt a tegnapi kiállításnak, csak buzdító ti-
bakat és okleveleket osztottak ki a kisbirtokosoknak, míg a nagybirtokosok csupán oklevelet kaptak. Pénzdíjat és oklevelet nyertek a következők: Bikáért: Nagy József (Rovine) 500 lej, Dragos Miklós (Pecica) 500 lej, Balogh Mátyás (Rovine) 500 lej, Mittelbach Fülöp (Zabrani) 500 lej, Wolff József (Traunau) 500 lej, Duda József (Semlac) 500 lej, Suciu Mitru (Siria) 500 lej, Hajós Pál (Rovine) 500 lej, Bohács József (Peregul mare) 500 lej, Dörner Anton (Hogovat) 500 lej, Vulcan Ilie (Semlac) 500 lej, Hegyes István (Rovine) 500 lej. — Herschaft János (Zabrani) marháért 500 lej. Tehénért: Avedic János (Livada) 500 lej, Hanz József (Aradulnou) 500 lej, Ples Mihály (Siria) 500 lej, Kiefer Miklós (Engelsbrunn) 500 lej, Muntean Vasil (Micalaca) 500 lej, Rancu Gábor (Micalaca) 500 lej, Florescu György (Micalaca) 500 lej, Nutu Ardelean (Micalaca) 500 lej. Juhokért: Georgescu Péter vezérkari ezredes (Arad) 300 lej, Lipovan Dragoi (Felnac) 300 lej, Teis Miklós (Guttenbrunn) növendékmarháért 300 lej. Csődörért: Merle Miklós 500 lej, Kmetinger György (Nadlac) 500 lej, Margina János (Somosches) 500 lej, Ponta György (Pecica) 500 lej, Sigmeth János (Peregul mare) 500 lej, Fletery Illés Zaránd) 500 lej, Faragó Lajos (Peregul mic) 500 lej. Kancáért: Sigmeth János (Peregul mare) 500 lej, Fuchs János (Peregul mare) 500 lej, Hans János (Peregul mare) 500 lej, Bodány József (Peregul) 500 lej, Kiefer Miklós (Engelsbrunn) 300 lej, Hampel Sándor (Peregul mare) 500 lej. Növendékmarháért díjat kaptak: Vaj Teodor (Curci) 300 lej, Pera Nini (Micalaca) 300 lej, Alpecher József (Aradulnou) 300 lej, Hartmann József (Aradulnou) 300 lej, Mayer Miklós (Guttenbrunn) 300 lej, Klotz Miklós (Guttenbrunn) 300 lej, Schmaller János (Guttenbrunn) 300 lej, Euthaupt Miklós (Guttenbrunn) 300 lej. — Albert János (Sagul) kancáért 300 lej, Klotz Miklós (Guttenbrunn) 300 lej; Schmaller Mihály kancáért 500 lej, Oprin Vince (Kisszentmiklós) kancáért 300 lej, Holländer testvérek (Cermei) sertésekért 300 lej, Tomuta Demeter (Micalaca) sertésért 300 lej, Mayer János (Dorobanti) kancáért 300 lej, Halász József (Dorobanti) kancáért 300 lej, Erdélyi Ferenc (Arad) juokért 300 lej, a bodrogi kolostor sertésekért 300 lej.

Dicsérő oklevelet kaptak a következők: csődörért: Milos Tódor (Pesac), dr. Cioban Aurel (Belotin), Bartók István (Pecica), Primaria (Aradulnou), Issekutz László (Arad), Purgly László (Sóronya), Durand György (Paulis), Molnár István (Arad), báró Popesa Elek (Aradulnou); kancáért: Ganes József (Guttenbrunn), Blaskovits István (Arad), Michélmauer Fülöp (Guttenbrunn); kancáért: dr. Konopy Kálmán (Odvos), Strelci János (Schöndorf), Hampel Sándor (Pereg), Beran József (Pereg), Damian Sándor (Arad), Sipos Mladin (Arad-Gáj), Konop István (Rovine), Vasi Ersilia (Arad), Markovics Pál (Arad), Hartmann Adám (Aradulnou), Berna Ferenc (Pereg). Tehénért:

Muntean Vasil (Micalaca), Neta György (Micalaca), Hartmann Adám (Aradulnou), Kiefer Miklós (Engelsbrunn), Ples Mihály (Siria), Csálai erdőgazdálkodás (Arad), Nádasdy grófi uradalom (Iratos); sertésekért: Purgly László (Sóronya), Zselenszky grófi uradalom (Ötvenes), Bödrögi kolostor (Bodrog).

Az állatkiállítással kapcsolatosan kétségtelenül megállapítható, hogy az aradi mezőgazdasági kamara, Popescu igazgató vezetésével, intenzív és jelentős munkát végez az aradmegyei mezőgazdasági és állattenyésztési fellendítésére. Az állatkiállítás alkalmával közel 25.000 lej osztott ki díjakra és körülbelül száz dicsérő oklevelet adott. A vásáron megjelentek az aradi teológia és tanítóképző növendékei, akiknek a részére szakelőadást tartottak az állattenyésztésről.

A kamara ezenkívül hateret oktott gyümölcsfát osztott ki az aradmegyei gazdák között és két vagon nemesített vetőmagot bocsátott a gazdák rendelkezésére. Traunau, Zadorlac és Jermata aradmegyei községekben műlelőket és műréteket létesített, amelyeknek a megmunkálásához ingyenesen bocsátotta a szükséges eszközöket a községek rendelkezésére. Most faiskolákat tervez Muresel községben s onnan el fogják az egész megyét látni gyümölcsfákkal. Popescu igazgató még más nagykonceptiójú tervek megvalósítására is törekszik és — az eddigi munkálkodását tekintve — bizonyos, hogy hamarosan valóra is váltja ezeket a terveket.

Zürichben 3.24, Párisban 15.90 a lej.

Helyi valutaárak. (Március hó 30.)
Kilicetések: Berlin 38.62, Newyork 160.70, Páris 6.36, Milanó 8.53, Prága 4.76.50, Budapest 28.20, Zágráb 2.84.50, Bécs 22.72, London 785, Zürich 31.02.50. — Áru: Márka 38.50, dollár 160, francia frank 6.36, olasz lira 8.53, cseh korona 4.75, pengő 28.20, dinár 2.80, osztrák schilling 22.75, angol font 785, svájci frank 30.50. — Pénz: Márka 38.50, dollár 160, francia frank 6.35, olasz lira 8.45, cseh korona 4.75, pengő 28.10, dinár 2.80, osztrák schilling 2270, angol font 780, svájci frank 31. — Irányzat: Tartott.

Zürichi tőzsdényítés. (Március hó 30.)
Berlin 124.12.50, Amsterdam 209.05, Newyork 519.12.50, London 2534.12.50, Páris 20.43.25, Milanó 27.42.50, Prága 15.38.50, Budapest 90.70, Belgrád 9.13.25, Bucuresti 3.24, Varsó 58.25, Bécs 73.05.

Zürichi tőzsdezárlat. (Március hó 30.)
Berlin 124.12.50, Amsterdam 209.05, Newyork 519.12.50, London 2534.12.50, Páris 20.43.25, Milanó 27.42.50, Prága 15.38.50, Budapest 90.70, Belgrád 9.13.25, Bucuresti 3.24, Varsó 58.25, Bécs 73.05.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Március hó 30.)
Devizák: Páris 6.31, Berlin 38.40, London 784, Newyork 160, Milanó 8.49, Zürich 30.95, Bécs 22.65, Prága 4.76, Budapest 28.20. — Valuták: Napoleon 638, márka 38.15, leva 1.17, török lira 0.84.50, angol font 782, francia frank 6.39, svájci frank 30.90, olasz lira 8.55, drachma 2.15, dinár 2.82, dollár 160, lengyel zloty 18, osztrák schilling 22.90, pengő 28.50, cseh korona 4.75.

= Piaci árak. Burgonya 6—7 lej, hagyma 12—13 lej, tehénturó 24 lej, juhturó 48 lej, vaj 140—160 lej, alma 10—18 lej kilogrammonként, tojás 2 lej darabja, bab 10 lej, tej 8 lej, tejfel 40—45 lej literje, zöldség 4—5 lej csomója, saláta 2—3 lej fejenként. A baromfi piac árai: sovány liba 150—200 lej, sovány kacska 100—120 lej, tyúk 80—120 lej, csirke 50—90 lej párja, kövér liba 200—250 lej, kövér kacska 110—140 lej darabja. A gabonapiac árai: buza 910—920 lej, kukorica 710—730 lej, árpa 700, zab 720 lej métermázsankint. Az állatvásár árai: marha 14—18 lej, borjú 25—30 lej, sertés 30—35 lej kilogrammonként élősuivban.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Județului.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlötökért nem vállalunk felelősséget.
NYILATKOZAT.

A közöttem és Miclosi Emil dr. között folyó vizsgálat ügyében a következőket közlöm a nyilvánossággal:

1. Nem áll, hogy megindult volna ellenem a vizsgálat, minthogy még az előzetes, informatív jellegű kihallgatás sem történt meg, a tényállás megállapítása végett. — majd csak ennek a megállapítás után fog eldőlni, hogy beigazolva lettek-e a panaszban felelített tények, fennfőleg-e bűntény avagy polgári bírósághoz tartozó ügy és ha egyáltalán helye van a vizsgálatnak? Ennél fogva helytelen azon állítás, hogy ellenem megindult volna a vizsgálat.

2. Nem felel meg a valóságnak az az állítás sem, miszerint engem a kamarai dékán ur. vagy az ügyvédi kamara kiutasított volna ellenfelem irodájából. A dékán ur nem avatkozott soha viszályunkba.

Elválásunk előtt alig egy néhány nappal dr. Miclosi a következő tartalmu levelet intézte hozzám: „Drága Gherman ur! Kérem magát legvesszelátsal, nincsen semmi oka elhagyni az irodát, kérem maradjon és adjon segítséget továbbra az iroda vezetésében. Dr. Miclosi s. k. Május 1927.”

Távozásomkor pedig a következő jegyzőkönyv lett felvéve: „Dr. Gherman ezennel fel van mentve jövőre nézve bármilyen felelősségtől az irodával szemben. Dr. Gherman D. urnak nincsen több semmiféle anyagi kötelezettsége vagy tartozása az irodával szemben. Dr. Miclosi pecsét. aláírás. Dr. Grigorovici s. k. Arad, 1927. június 16-án.”

3. Nem való, hogy az ügyvédi kamara befejezte volna ellenem a vizsgálatot és ennek alapján megállapította volna a bűnösségemet.

Egy ilyen határozat sehol nem létezik, nem lett hozva és soha nem is foglalkozott a kamara ezzel az ügygel érdemben, de még ki sem hallgatott engem. Dr. Miclosi a feljelentését visszavonta és a bírósághoz fordult.

4. A közöttem és Miclosi közt fennálló egyességet kilenc tanuval és aktákkal igazolom, miszerint bizonyos ügyekben a díjazás kezdettől fogva nekem lett cedálva fizetés kiegészítés címén, ezen ügyekben pedig az elszámolásom hónapokon keresztül nyíltan és rendszeren folyt az irodában, tudta és beleegyezésével. Minden ilyen ügyről tudomása volt, külön 2000 sz. doszárom is volt az irodában, amelyet állandóan nézte és ismerte. Utólagos, jelenlegi követelése, — szerződésünk ellenében — ezek után teljesen alaptalan.

Állítja azt is, hogy az egyes bevételek nem lettek a könyvekben bevezetve és eikönyvelve.

Egyáltalán a Miclosi irodában nem is létezik soha ilyen könyvek, főkönyv, cassakönyv, stb., nem létezett és sehol soha nem lett bevezetve semmi és senki részéről.

Ajapnélküli vád, miszerint én Scholtz Alajostól nyugta ellenében 47.000 lej vettem volna át Miclosi részére és azt nem adtam volna át neki. Egy ilyen nyugta nem létezik. Scholtz ezen a címen soha egy banit nem fizetett.

Egy adakalehi utazásom alkalmából effectív utiköltségekre fizetett, amint az alábbi okmány is igazolja:

„Tekintetes Dr. Gherman D. urnak Arad.

Tisztelt Dr. Ur!

Adakalehi utazásom alkalmából leírtam helyeztem Önnél 10.000 lej azon célból, hogy ezen összegből utazási költségeink fedezve legyenek. Az említett összeget Adakalehban Ön rendelkezésünkre bocsátotta és ebből fizettem a török tanuknak a költségeit. Önnek abszolút semmit nem adtunk honorárium vagy más címen. Tisztelettel gróf Zedvitz Károly, s. k. Arad, 1927. VII. 1-én.”

Ezek az ellenem tett feljelentés részletei, igazi megvilágításban és a valóságnak megfelelően.

Arad, 1928. március hó 29-én.

1748

Dr. Gherman Dante.

ÉRTESETÉS.

Értesítjük tisztelt betétes ügyfeleinket, hogy az intézetünkkel elhelyezett betétek kamatoztatását folyó évi április hó 1-től kezdődően

2 (kettő) %-al

leszállítottuk.

1738

Aradi Központi Takarékpénztár Részvénytársaság

Április

1.

Az új előfizetési negyed küszöbén arra kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az „Aradi Közlöny“-ért való hátrahozás tartozásukat, valamint az előfizetés megújítását a kiadóhivatalnak legkorábban beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap kiadásában fennakadás álljon be.

**Női- és leányka felöltők leg-
olcsóbb bevásárlási forrása:**

Angol felöltő ... .. Lej 1200-tól | Szövetruhák ... .. Lej 1000-tól | Selyem kabát ... .. Lej 2300-tól
Kasha felöltő ... .. „ 1800 „ | Covercött felöltő ... .. „ 2500-tól | Pongyolák ... .. „ 250-tól

Kérem a címre figyelni!

Hitelképes egyének részletfizetésre is kaphatnak.

Str. Col. Pirici 5. (Vörösmarty-u.), a
színház hátsó bejáratával szemben.

Kérem a címre figyelni!

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó
hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb
hirdetés ára 10 szócé hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel ki-
vánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivata.
Jenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely or-
dedi alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig
veszünk fel. Csak válaszlelvéllel ellátott kérdézközlésre válaszolunk. Aján-
latok, teltetés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A
kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a ki-
adóhivatal adja meg.

ALKALMAZÁS.

FIATAL leány fogorvosi rendelőbe as-
sistensnőnek felvétetik. Cím az Aradi
Közlöny kiadójában. 10501

SZOBALÉNY azonnalra felvétetik. Je-
lentkezni Reich Józsefnél, Strada Bari-
tiu 18. 1724

MINDENES szakácsnő felvétetik. Jelen-
kezni Mayrovits gummiraktár Bulev.
Reg. Ferdinand 57-59. 1749

ÜGYES szobaléány urházhhoz felvétetik.
Bővebbet: SZONDY-gyógyszertár. 1747

INTELLIGENTE Erzieherin wird zu 2
Kindern gesuoht. Advocat Szalai, Strada
Olsoca 5. 1787

HÁZVEZETŐNŐ keresetik 'azonnali be-
lépésre, aki egy 'mindenes segítségével
kisebb háztartás vezetését, ugy a főzést
is vállalja. Özv. Messer Lipótné, Chisineu-
Cris. 1789

ÜGYVEDJELŐLT, szarény feltételekkel
állást keres. Címeket az Aradi Közlöny
kiadójába kér. 1741

LAKÁS.

EGY különbejárta szoba butorral vagy
anélkül, azonnal kiadó. Cím az Aradi
Közlöny kiadójában. 1738

EGY háromszobás, veranda uccai lakás
a v. Mikos Kelemen-ucca elején, május
1-re kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadó-
jában. 1740

VÉTEL ÉS ELADÁS.

HASZNALT kisebb ponyvát keresek
megvételre. Cím az Aradi Közlöny ki-
adójában. 1744

NYEST BOAK, divány párnák, gyönyör-
ű faragott ebédő, vitrinek, antik buto-
rok u. m. comodók, szekrények, üveg-
szekrény, ágyak, órák, íróasztalok, sza-
lónok stb., 7 fiókos szekrény, falí, órák,
varró asztalok, asztalok, székek, sza-
lónok, rézágvak, zongorák, álló villany-
lámpák, ebédőszőnyvek, perzsák, férfi
öltönyök, festmények, függönyök, sto-
reok, dupla ágyterítő, aranvazott con-
sol, porcellánok, dísztárgyak stb. eladók.
Salgóné bizományi üzlet, Str. Horia 1.
(Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

EGY HALOSZOBÁ butor, világos, hely-
szűke miatt eladó. Megtekinthető délután
2-5 óra között. Cím az Aradi Közlöny
kiadójában. 1746

ANTIK ÉS MODERN butorokat, műtár-
gyakat, antik poharakat, márkás porcel-
lánokat, antik sálakat, használt butoro-
kat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ru-
hákat, fehérneműket, stb. bizományba
veszek, azok magas árban való zvors
eladásáról gondoskodom. Salgóné, Str.
Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota.
1000

MACULATURA PAPIR 5 kgros csoma-
gokban kapható az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalában. 500

Ha venni, eladni akar,
hirdetést adjon fel hamar!
Rendkívül olcsó az ára —
megyvennyolc lejt tesz kockára

Wanderer kerékpárok

a világ első és legjobb márkája.

Vezérképviselő Erdély részére:

HAMMER VILMOS

Arad, Piata Avram Iancu 5/6.

Ugyanott **Görcke, Dürkopp,
Ideál, Badenia, Continental**
kerékpárok kedvező fizetési feltételek
mellett jutányosan kaphatók. 1516

KÜLÖNFÉLÉK.

VETEMÉNYES kert és egy nagy pince-
helyiség kiadó. Érdeklődni Schäffernél.
Str. Cuza Voda 28. 1720

Modern

háromszobás lakás

kerestetik, pormentes uccában,
lehetőleg belvárosban.

Medgyesi Bank R.-T. aradi
fiókja Str. Horia I. sz. 1729

Egyévi részletfizetésre!

vásá-
rolhat **kerékpárt** és motor-
kerékpárt
gramofon és lemezek nagy választékban,
rossz villanygökök becsereleése „MOTO-
RICA“ Arad, volt Asztalos Sándor-u.) 12.

Kifli-burgonya

és csicska eladó
soborsini uradalomnál.

Bővebbet Soborsin, telefon 10.

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.

GARAI, Arad, Piata Avram Iancu Cimre ügyelni!
(Szabdság-ter) 10. szám.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Táviratcím: „HUNGARIOTEL“.

NŐI HARISNYA „Jóval“ „Nixe“ „L. B. A.“ Bőrcsna minőségben 68—128 L.-ig!
„Adosgo“ L. 265! Férfitöknél 16 lejűl! Gyermekzokni 12 lejűl! Kertyuk 45 lejűl!
Börkenyű I. ctace Lej 195. Selyem sálak 95 Lejűl! Selyem combiné 375 Lej! Str. Eminescu 13.
Selyem reform nadrág 235 Lej! **Csipkék** exzerfó mintázatban! (Deák Ferenc-u.)

Kerékpárok, varrógépek, gramofonok elsősorú gyártmányok, valamint
ezek alkatrészei a legolcsóbb árrért
kaphatók: **Voros László** Bul. Reg. Ferdinand (Boros Beni-ter) 47. üzletében.
A szakmór javító műhelyben minden e szakmába vágó dolgok javítása nagyon olcsón eszközöltetnek.

G. 12834—1926.

PUBLICATIE DE LICITATIE.

In baza executiei de escontentare efep
tuată in ziua de 18. Decembrie 1926. pe
baza decisiului judecătorei mixtă Arad
cu Nr. 18710—1926. obiectele sechestrate
in procesul-verbal de executie Nr. G.
23506—1926. 1 sifoner, 1 dulap, 1 birou de
scris si alte obiecte pretuite in suma de
lei 1800 cuprinse in favorul Andrei Lé-
szay reprezentat prin dr. Ambrosie Fix-
mer advocat din Arad, pentru suma de
lei 216 capital, interese de 12% dela 1.
Ianuarie 1927. precum si spesele stabili-
te până in prezent se vor vinde la licita-
tie publică in Arad Str. Sava Raicu Nr.
220. in ziua de 3. Aprilie 1928. la ora 4 d.
m. conf. art. de lege IX. §-ului 107. si 108
din anui 1881. al'legei exec.

Aceasta licitatie se va tine si in favo-
rul lor „Victoria“ confectiunea, Aron
Emil si Frații Aponvi.

Arad. la 13. Martie 1928.

1743

Sei portărel.

Husvéti ajándék tárgyak olcsón szerezhetőbe SALGÓNÉ

bizományi üzletében Arad, Str.
Horia (Széchenyi-ucca)
Neuman palota.

G. 10685-2—1926.

PUBLICATIE DE LICITATIE.

In baza executiei de escontentare efep
tuată in ziua de 18. Iunie 1926. pe baza
decisiului judecătorei mixte Arad cu Nr.
16085—1926. obiectele sechestrate in pro-
cesul verbal de executie Nr. G. 10685—
1926. 1 masă de scris pretuite in suma de
lei 1500 cuprinse in favorul Ioan Limbeck
si fiul reprezentat prin dr. Ambrosie Fix-
mer advocat din Arad pentru suma de
lei 1550 capital, interese de 12% dela 26.
Decembrie 1924. precum si spesele stabili-
te până in prezent se vor vinde la licita-
tie publică in Arad Piata Avram Iancu
Nr. 12 in ziua de 5. Aprilie 1928. la ora
5½ d. m. conf. art. de lege IX. §-ului 107.
si 108 din anul 1881. al'legei exec.

Arad. la 13. Martie 1928.

1742

Sei portărel.

Szöllősgazdák figyelemébe!

A legjobb és legolcsóbb trágya!

Szöllő- és mezőgazdaságok részére a
kiváló eredménnyel használt csatorna-
trágya (fecália) waggontételekben kapha-
tó. Ezen trágya tavaszi használat
után a legjobb eredményt biztosítja;
kezelése rendkívül kényelmes és gaz-
daságos. — Megrendelhető: 1732.

JAKUBOVITS fűszerüzletében
Hegyalja! Vilamos állomással szemben.

CSÖDÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Vb. Grosz és Rendi aradi cég csőd-
ügvében ezennel közhírré teszem, hogy
a csődválasztmány határozata folytán a
csődlettár 2. 3. 8. 10. 13. 15. 16. 18. 19
36. 32—36. 38—44. 48—50. 55. 60—62.
64—71. 74—78 tételei alatt felvett 124.613
lei becsértékű ruhaszövetek és bélé-
sru. 79—84 134—162 és 164 tételei alatt
felvett 35.680 lei becsértékű faburkolat,
előszobafal, consol tükrök, lámpák, pró-
baobabák, varrógépek, pultok, szabóasz-
talok és egyéb szabóműhely berendezé-
si és felszerelési tárgyak és a csődlettár
163 tételei alatt felvett 15.000 lei becsérté-
kü szőnyeg ajánlati uton egy tömegben,
vagy tételként árverés alá kerülnek.

A zárt írásbeli ajánlatok a becsérték
10 %-ának megfelelő bányatónnyal
együtt alulírottán 1928. évi április hó 7.
napjának délelőtt 12 óráig nyújtandók
be, míg a benvijuttott ajánlatok felett a
csődválasztmány ugyanaz nap délután 3
órákor fog a Str. Bucur (Étvös-ucca)
16. sz. a. üzlethelyiségben határozni, jo-
gában állván folytatolagos szóbeli ár-
verést tartani és az összes ajánlatok
visszatartása mellett a tömeg értékesi-
tése tekintetében másként határozni.

Az árverés alá kerülő ingóságok alul-
írott kézbenjöttével bármikor megtekin-
tethők.

Az árverési vételár az árverés alkalmá-
val a vételi illetékkel együtt kész-
pénzben kifizetendő, a megvett ingosá-
gok 3 napon belül elszállítandók.

A csődválasztmány nem vállal felelősé-
séget az ingóságok menntviséréért és
minőségéért, sem a leltár esetleges tév-
deiséért.

Dr. Örfi Gyula ügyvéd,
csődötmezzondnok.

1745

Arad, Str. Moise Nicoara 9.

MACULATURA PAPIR 5 kgros csoma-
gokban K A P H A T Ó K az
Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Muzsaj József

Arad, a színházzal szemben,

Tavaszi árjegyzéke:

	LEJ:
Tavaszi divatöltöny	1600—
Tiszta gyapjuöltöny	2450—
Covercoatdivatöltöny	3150—
Felöltő tavaszi	1950—
Divat-ulster	2350—
Covercoat ulster v. raglán	3500—
Fregoli-kabát	2100—
Gummikabát	860—
Iskolaöltöny előírás szeri- rint	1600—

Divatszabóság! 178
Nagy posztó raktár!